

Nurmijärven Myllykosken linnustoselvitys 2015

Juha Honkala
Seppo Niiranen



KESKI- JA POHJOIS-UUDENMAAN LINTUHARRASTAJAT APUS RY. 2 | 2015

Kannen kuva: Vantaanjokea Myllykosken alajuoksulla © Juha Honkala
Raportin kuvat: © Juha Honkala, Antti Mähönen
Raportin kartat: © Maanmittauslaitos

ISBN 978-952-67615-8-9



978-952-67615-8-9



SISÄLLYS

1	Johdanto	
2	Tutkimusalueet ja -menetelmät	6
2.1	Tutkimusalueen kuvaus, Nurmijärvi, Myllykoski	6
2.2	Linnustokartoituksen suoritus	6
2.3	Aiemmat tiedot alueelta	6
3	Tulokset	8
3.1	Nurmijärven Myllykosken linnut	8
4	Johtopäätökset ja toimenpidesuositukset	10
4.1	Nurmijärven Myllykosken linnuston piirteitä	10
4.2	Toimenpidesuosituksia	11
4.3	Myllykosken luontopolun opastaulut	11
	Lähteet ja kirjallisuus	13
	Liitteet 1–47 Myllykosken linnuston reiviirikartat	14

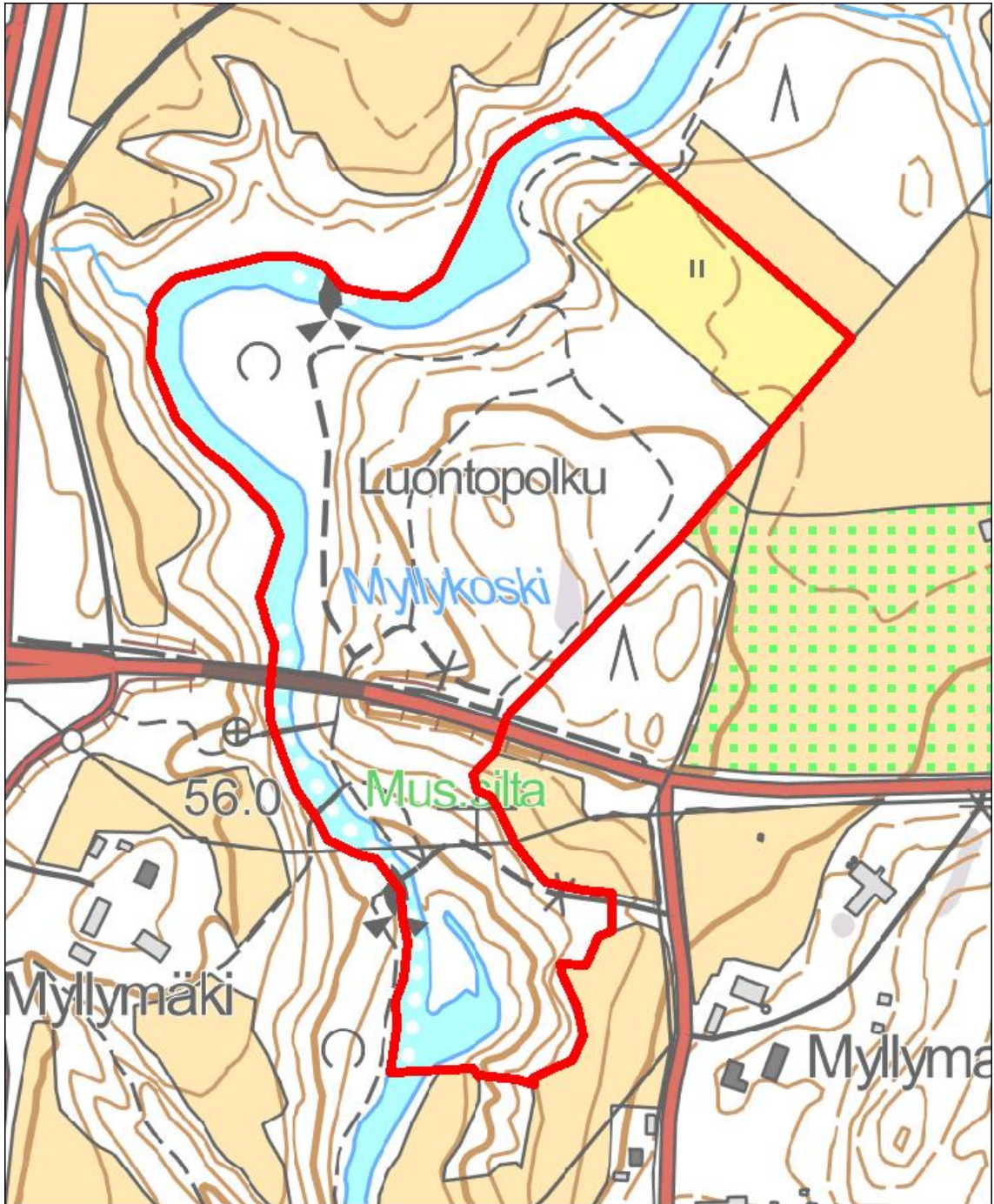
1 Johdanto

Nurmijärven Myllykosken pesimälinnuston selvitys tehtiin keväällä ja alkukesällä 2015 Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajat Apus ry:n jäsenten voimin Keski-Uudenmaan ympäristökeskuksen tilaustyönä. Hankkeen tavoitteena oli selvittää alueen pesimälinnusto parimäärineen, jotta alueen merkitys linnustolle selviäisi.

Myllykosken ympäristön linnustoa on ennen tätä työtä selvitetty vuosina 1984 ja 1987, mutta tuoretta ja ajantasaista tietoa ei ole ollut kootusti käytettävissä. Alueella liikkuvat luonto- ja lintuharrastajat ovat pitkään tienneet alueen arvon linnustolle. Myllykosken ympäristössä on joinakin kesinä pesinyt hyvin harvinainen virtavästäräkki ja kuningaskalastajastakin on tehty satunnaisia havaintoja. Talviaikaan lintuharrastajia on vetänyt kosken partaalle talvehtiva koskikara, joita on vuosittain yksi tai useampi alueella. Myllykosken alueella tehtyjä lintuhavaintoja harrastajat ovat vuosien varrella ilmoittaneet oman lintuyhdistyksensä havaintoarkistoon. Näitä tietoja on käytetty tämän tutkimusraportin tausta-aineistona.

Myllykosken pesimälajiston reviirimääriä ja elinalueita selvitettiin kartoituslaskennoilla 6.5.–22.6.2015. Parimääriä ja elinalueita tulkittaessa hyödynnettiin myös kartoituslaskennojen ulkopuoliselta ajanjaksolta ilmoitettuja havaintoja (BirdLife Suomen Tiira-lintutietopalvelu).

Apus ry on Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajien yhdistys, jonka tavoitteena on edistää lintuharrastusta ja lintujen suojelua omalla toimialueellaan. Yhdistyksen suojelutyöryhmän tavoitteena on muun muassa toteuttaa linnustoselvityksiä sellaisilla lintualueilla joihin kohdistuu joko välittömiä tai mahdollisia maankäytön muutoksia. Päämääränä on turvata pesimälinnuston nykyolot ja mahdollisuuksien mukaan luoda uusia ja turvallisia elinalueita harvinaisille, taantuville ja uhanalaisiksi luokitelluille lajeille.



Kuva 1. Nurmijärven Myllykosken linnustotutkimusalue 2015. Karttapohja: Maanmittauslaitoksen maastotietokanta 08/2015.

2 Tutkimusalueet ja -menetelmät

2.1 Tutkimusalueen kuvaus, Nurmijärvi, Myllykoski

Myllykosken alue (60° 27 N, 24° 51 E) sijaitsee Vantaanjoen varrella, Nurmijärven kuntakeskuk- sen kaakkoispuolella, Siippoontien molemmin puolin. Linnuntietä matkaa kuntakeskukseen on noin kaksi kilometriä. Myllykosken alue on Nurmijärven kunnan virkistysaluetta.

Linnustoselvityksessä tutkittiin koko Myllykosken virkistysalueen ydinalue (17 ha). Myllykosken metsien metsätyyppi vaihtelee lehdestä lehtomaiseen kankaaseen ja tuoreeseen kankaaseen. Alueen puusto on varttunutta kuusivaltaista sekametsää, jossa on sekapuuna run- saasti lehtipuuta. Siippoontien pohjoispuolella puusto on paikoin nuorehkoa, tasaikäistä mänty- valtaista sekametsää. Alueen eteläosan lehto on jyrkistä pinnanmuodoistaan johtuen vaikeakul- kuinen. Alue rajautuu länsireunalla Vantaanjokeen. Myllykoski on Vantaanjoen vuolaana kohi- seva koski. Jokivarren rantaniitty on puoliavoin, paikoin pajua kasvava. Alueen koilliskulman taimikko on entistä viljelysmaata.

Myllykosken alue on kuntalaisten virkistyskäytössä. Alueelle on rakennettu noin 2 km pituinen luontopolku "Koskikara", jonka varrella on nuotiopaikkoja. Luontopolun ja ke- vyen liikenteen väylien lisäksi alueen metsissä on vain vähäinen määrä muita polkuja.

2.3 Linnustokartoituksen suoritus

Myllykosken pesimälajistoa selvitettiin viiden käyntikerran (5) kartoituksella, noudattaen maa- lintujen kartoituslaskentaohjeita (Koskimies & Väisänen 1988).

Maastokartoittajille toimitettiin isomittakaavaiset maastokartat ja kartoitusohjeet. Myllykosken tutkimusalue kierrettiin jalkaisin niin tarkoin kuin mahdollista, siten ettei mikään osa tutkittavasta alueesta jäänyt yli 50 m päähän kartoittajasta. Havainnoinnin apuvälineenä käy- tettiin kiikaria. Havainnot merkittiin selkein lyhentein peruskartasta suurennetulle käyntikar- talle. Erylistä huomiota kiinnitettiin saman lajin muiden yksilöiden yhtäaikaisiin havaintoihin, jotta kokonaisparimäärän arviointi olisi mahdollisimman luotettava. Alueen ulkopuolella havait- tuja ja selvästi alueen yli lentäviä lintuja ei huomioitu tulosten tulkinnassa.

Käyntikartoille merkittiin muistiin havainnot kaikista lajeista, sekä luonnehdinta säästä. Lisäksi kartoituksen vastuuhenkilöt huolehtivat havaintojen tallentamisesta BirdLife Suo- men ylläpitämään Tiira-lintutietopalveluun (BirdLife Suomi ry 2015). Parimäärät tulkittiin revii- rikartoille Koskimiehen & Väisänen (1988) mukaan.

Kartoituspäivät ja niiden sää:

Seppo Niiranen 6.5.2015, klo 5.15: +6 C, S 3-4-m/s, puolipilvistä, poutaa, hyvä näkyvyys.

Mikko Savelainen 15.5.2015, klo 5.00: +6 C, S 1-2 m/s, puolipilvistä, poutaa, hyvä näkyvyys.

Juha Honkala 2.6.2015, klo 4.10: +11 C, 0 m/s, pilvistä, poutaa, hyvä näkyvyys.

Tapio Tiirikainen 13.6.2015, klo 5.00: + 8 C, SW 2-3 m/s, pilvetöntä, poutaa, hyvä näkyvyys.

Seppo Niiranen 21.6.2015, klo 4.05: + 10- + 13 C, 0 m/s, aluksi sumua, pilvistä, poutaa, hyvä näk.

2.4 Aiemmat tiedot alueelta

BirdLife Suomen ylläpitämään Tiira-lintuhavaintorekisteriin (www.tiira.fi) on tallennettu Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajat Apus ry:n havaintoarkiston lintuhavainnot.

Aineistohaun mukaan Myllykoskelta on ajanjaksolta 27.1.1974–15.8.2014 ilmoitettu yhteensä 335 havaintotietoa 81 lajista. Havaintotietoja on vuosilta 1974–1975, 1977–1978, 1984, 1987–1989, 1994–2002, 2004 ja 2006–2015. Havainnot koskevat reviirilintuja, talviaikaisia havaintoja, sekä muutonaikaisia levähtäjiä ja ylimuuttajia. Alla on vaatelioiden, Myllykosken reviirilinnuiksi tulkittujen lajien aiemmat tapaamisvuodet Tiira-aineistossa.

mehiläishaukka	1992
kuningaskalastaja	2009 (havaittu lisäksi syyskuussa 1984)
pikkutikka	2011
koskikara	1994
virtavästaräkki	2007 (tod.näk. pesintä), 2008, 2009 (pesintä), 2011 (pesintä)

Myllykoskelta on ilmoitettu havaintotietoja talvehtivista koskikaroista miltei kaikilta niiltä vuosilta, joilta havaintoja ylipäätään on ilmoitettu. Alla on luettelo vuosittaisista maksimiluvuista. 1974: 2, 1975: 4, 1977: 1, 1978: 2, 1987: 1, 1988: 1, 1992: 2, 1993: 2, 1994: 2, 1995: 2, 1996: 1, 1998: 1, 2001: 2, 2002: 2, 2006: 1, 2007: 2, 2008: 2, 2009: 2, 2010: 4, 2011: 6, 2012: 2, 2013: 3, 2014: 12, 2015: 6.

Nurmijärven Myllykosken pesimälinnusto selvitettiin perusteellisesti edellisen kerran vuonna 1987. Tuolloin hieman pienemmällä, 12 hehtaarin alueella, tehtiin kahdeksan käyntikerran kartoitus (Laaksonen & Solonen 1987), jossa havaittiin yhteensä 40 pesimälajia 124 reviirillä (Taulukko 1). Linnuston tiheydeksi laskettiin tuolloin 1 051 paria / km². Vuoden 1987 kartoituksessa havaituista lajeista neljää ei havaittu kesän 2015 kartoituksessa. Lajit ovat käenpiika, hernekerttu, hömötiainen ja pikkulepinkäinen.

Vuonna 1984 Nurmijärven seudun lintuharrastajat Rolf Kronholm, Keijo Hannukainen, Kai Hyytiäinen, Seppo Martinsaari ja Jukka Meriläinen kokosivat tietoja Myllykosken alueen pesimälajistosta (Kronholm 1984). Työryhmä kirjasi muistiin havaintoja 46 lajista (Taulukko 1), mutta parimääriä ei tuolloin arvioitu eikä kyseisen työn selvitysalueen rajaus ole tätä kirjoitettaessa tiedossa. Työryhmän lajiluettelossa on mukana syyskuussa 1984 havaittu kuningaskalastaja. Kyseinen havainto saattaa koskea muuttomatallaan levähtänyttä yksilöä.



Koskikara pesi onnistuneesti Myllykoskella keväällä 2015. Pesästä varttui kaksi poikasta, joista kuvassa toinen. Kuva: Antti Mähönen

3 Tulokset

3.1 Nurmijärven Myllykosken linnut

Pesimäkaudella 2015 linnustaselvityksen aineistoon kertyi tietoja 47 lintulajista (taulukko 1). Nämä lajit joko pesivät, pitivät pysyvää reviiriä tai käyttivät aluetta toistuvasti ruokailuun. Ohi-muuttajia tai muita satunnaisvieraita ei ole laskettu lukuihin. Euroopan unionin lintudirektiivin liitteen 1 lajeja (EU D1) alueella tavattiin yksi (harmaapäätikka). Uhanalaisluokituksessa (Rassi ym. 2001, Mikkola-Roos ym. 2010) huomioituja lintulajeja alueella tavattiin yhteensä 4 (rantasipi, koskikara, sirittäjä ja punavarpenen). Suomen vastuulajeiksi arvioituja lajeja (Rassi ym. 2001) alueella olivat tavi, telkkä ja rantasipi. Reviirien lukumäärän (228 / 17 ha) mukaan tutkimusalueen linnuston tiheys oli 1 341 paria/km².

Taulukko 1. Nurmijärven Myllykosken pesimälinnut 2015, 1987 ja 1984. Reviireiksi on tulkittu pysyvällä reviirillä oleskelleet linnut. Symbolilla ✓ merkityt lajit tavattiin alueella 2015, mutta havaintojen ei tulkittu koskevan reviiriä. Vuoden 1987 reviirimäärät on koottu suppeammalta alueelta, eivätkä luvut ole suoraan vertailukelpoiset 2015 lukujen kanssa. Vuoden 1984 linnustaselvitykseen kirjatut lajit on esitelty omassa sarakkeessaan, mutta reviirien lukumääriä ei tuolloin arvioitu.

Myllykoskella tavatut EU:n lintudirektiivin D1- lajit, uhanalaislajit ja Suomen vastuulajit (Sv) on esitelty omassa sarakkeessaan. Uhanalaisuusluokat CR= äärimmäisen uhanalainen, VU= vaarantunut, NT = silmälläpidettävä.

Laji		reviirit 2015	reviirit 1987	reviirit 1984	EU D1	uhanal.	Suomen vastuulaji
Tavi	<i>Anas crecca</i>	1	1				Sv
Sinisorsa	<i>Anas platyrhynchos</i>	4	2	x			
Telkkä	<i>Bucephala clangula</i>	3	1	x			Sv
Varpushaukka	<i>Accipiter nisus</i>			x			
Pyy	<i>Tetrastes bonasia</i>			x	EU D1		
Kuovi	<i>Numenius arquata</i>			x			
Metsäviklo	<i>Tringa ochropus</i>		1				
Rantasipi	<i>Actitis hypoleucos</i>	5	4	x		NT	Sv
Lehtokurppa	<i>Scolopax rusticola</i>	1					
Sepelkyyhky	<i>Columba palumbus</i>	8	1	x			
Kuningaskalastaja	<i>Alcedo atthis</i>			x	EU D1	CR	
Käenpiika	<i>Jynx torquilla</i>		1			NT	
Harmaapäätikka	<i>Picus canus</i>	1			EU D1		
Käpytikka	<i>Dendrocopos major</i>	2	1	x			
Kiuru	<i>Alauda arvensis</i>	✓	1	x			
Metsäkirvinen	<i>Anthus trivialis</i>	2	2	x			
Västäräkki	<i>Motacilla alba</i>	2	1	x			
Koskikara	<i>Cinclus cinclus</i>	1		x		VU	
Rautiainen	<i>Prunella modularis</i>	7		x			
Punarinta	<i>Erithacus rubecula</i>	8	5	x			
Satakieli	<i>Luscinia luscinia</i>	3		x			
Pensastasku	<i>Saxicola rubetra</i>	1	1				
Mustarastas	<i>Turdus merula</i>	13	2	x			
Räkättirastas	<i>Turdus pilaris</i>	20	5	x			
Laulurastas	<i>Turdus philomelos</i>	11	4	x			

Punakylkirastas	<i>Turdus iliacus</i>	7	6	x	
Ruokokerttunen	<i>Acroceph. schoenobaenus</i>	2	1	x	
Kultarinta	<i>Hippolais icterina</i>	4	1	x	
Hernekerttu	<i>Sylvia curruca</i>		1	x	
Pensaskerttu	<i>Sylvia communis</i>	3		x	
Lehtokerttu	<i>Sylvia borin</i>	6	2	x	
Mustapääkerttu	<i>Sylvia atricapilla</i>	7	1	x	
Sirittäjä	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	3	4	x	NT
Tiltalti	<i>Phylloscopus collybita</i>	1	2	x	
Pajulintu	<i>Phylloscopus trochilus</i>	4	7	x	
Hippiäinen	<i>Regulus regulus</i>	9	4	x	
Harmaasieppo	<i>Muscicapa striata</i>	3		x	
Kirjosieppo	<i>Ficedula hypoleuca</i>	9	6	x	
Hömötiainen	<i>Poecile montanus</i>		3	x	
Kuusitiainen	<i>Periparus ater</i>	3	1		
Sinihiainen	<i>Cyanistes caeruleus</i>	12	2	x	
Talitiainen	<i>Parus major</i>	11	4	x	
Puukiiپیjä	<i>Certhia familiaris</i>	3	1	x	
Pikkulepinkäinen	<i>Lanius collurio</i>		1		EU D1
Närhi	<i>Garrulus glandarius</i>	1	1	x	
Harakka	<i>Pica pica</i>	1		x	
Varis	<i>Corvus corone cornix</i>	✓	1	x	
Kottarainen	<i>Sturnus vulgaris</i>			x	
Peippo	<i>Fringilla coelebs</i>	23	31	x	
Viherpeippo	<i>Carduelis chloris</i>	4	1		
Vihervarpunen	<i>Carduelis spinus</i>	8	4	x	
Pikkukäpylintu	<i>Loxia curvirostra</i>	1		x	
Punavarpunen	<i>Carpodacus erythrinus</i>	4	3	x	NT
Punatulkku	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	1		x	
Nokkavarpunen	<i>Coccothr. coccothraustes</i>	1			
Keltasirkku	<i>Emberiza citrinella</i>	3	3	x	
Pajusirkku	<i>Emberiza schoeniclus</i>	1			
	reviirejä yhteensä	228	124		

4 Johtopäätökset ja toimenpidesuosituks

Tässä luvussa esitellään lyhyesti linnustokartoituksen tulosten merkitystä.

4.1 Nurmijärven Myllykosken linnuston piirteitä

Viiden käyntikerran linnustokartoituksen tulokset antavat hyvän käsityksen tutkitun alueen pesimälajeista. Tuloksista tulkitut reviirien lukumäärät lienevät useimpien lajien osalta varsin lähellä todellista reviirimäärää. Myllykosken pesimälinnuston reviiritiheys, 1 341 paria/km², on varsin korkea, jota selittää alueen eteläinen sijainti, vaihtelevat elinympäristöt ja reunavaikutus. Linnustokartoituksen tulosten perusteella arvioimme Myllykosken alueen paikallisesti arvokkaaksi lintualueeksi julkaistujen kriteerien (Ellermaa 2011) perusteella. Mikäli koskikara asettuu alueelle pysyvästi, tulee kohteesta maakunnallisesti arvokas lintualue. Myllykosken lisäksi Uudeltamaalta tunnetaan vain yksi koskikaran pesimäalue (Ellermaa 2011).

Myllykoskella linnuilla on valittavana elinympäristökseen mm. varttunutta kuusikkoja lehtomaisella kankaalla, lehtoalueita jokivarressa ja etäämpänäkin, männikköä, marjaviljelmän reunametsää ja hylättyä viljelysmaata sekä jokivarren vehmasta rantaniittyä. Yhdessä nämä luovat moni-ilmeisen elinympäristöjen mosaiikin, jossa hyvin erilaiset lajit pesivät runsaslukuisina. Linnuston runsautta lisää reunavaikutus: Myllykosken metsäalueen saareke sijaitsee ympäröivien viljelysmaiden, joki- ja tiekäytävän kainalossa, mikä osaltaan houkuttaa alueelle runsaasti pesijöitä, tästä esimerkkinä räkättirastas, joita tulkittiin pesivän alueella 20 paria. Alueen kolopuiden niukkuutta on hiljattain korvattu intensiivisellä pikkulintupönttöjen ripustamisella. Tämä takaa hyvät pesimäolosuhteet kolopesijöille niin kauan kuin pöntöt ovat hyväkuntoisia.

Kosken partaalla järjestetyt yleisötapahtumat ja muu vapaa-ajan vietto eivät ole estäneet virtavästaräkkiä ja koskikaraa pesimästä alueella onnistuneesti. On ilmeistä, että nämä linnut sopeutuvat ainakin tällä paikalla ihmisen läheisyyteen. Molemmat lajit edellyttävät pesimäpaikaltaan vuolaana virtaavaa koskiympäristöä ja toisaalta soveliaita koloja pesän rakentamiseen. Myllykoskella nämä lajit ovat pesineet kosken ylittävissä siltarakenteissa. Alueella satunnaisesti tavattavan kuningaskalastajan asettumisen ja pesimäyritykset estää sopivan jokitorman puute. Sen sijaan kesällä 2015 jokivarresta löysivät pesimä- ja ruokailupaikkoja tavi (1), sinisorsa (4), telkkä (3), rantasipi (5) ja västaräkki (2 reviiriä).

Myllykosken metsät soveltuvat myös joukolle vaateliaita metsälajeja. Linnustotutkimuksessa alueella havaittiin kahden tikkalajin reviirit (harmaapäätikka ja käpytikka). Kanalintuja alueella ei tavattu, vaikka alue soveltuisi pyyn elinalueeksi. Vuoden 1984 linnustaselvityksen aikoihin pyy asutti aluetta (Taulukko 1). Sen sijaan metsän sisäosien rauhallinen ympäristö takasi pesimärauhan esimerkiksi lehtokurpalle (1), sirittäjälle (3), tiltaltille (1) ja puukiipijälle (3). Alueen pesimälinnustosta valtaosa oli varpuslintuja (200 paria). Runsaimmat pesimälajit olivat peippo (23), räkättirastas (20), mustarastas (13), sinitiainen (12) ja laulurastas (11 reviiriä). On huomattava että alkukesä 2015 oli poikkeuksellisen tuulinen, viileä ja sateinen. Tästä johtuen muun muassa sinitiaisia pesi Etelä-Suomessa tavanomaista vähemmän (Honkala 2015).

Muita elinympäristön suhteen vaateliaita lajeja kesäkauden 2015 selvityksen perusteella olivat satakieli (3), pensastasku (1), kultarinta (4), mustapääkerttu (7), punavarpunen (4) ja nokkavarpunen (1 reviiriä).

4.2 Toimenpidesuosituksia

Myllykosken alueen luonto suosii nykytilassaan monipuolista linnustoa. Linnuston elinoloja voi tästä huolimatta edelleen kohentaa, tosin järeisiin toimenpiteisiin ei alueella ole tarvetta. Kolo-
puiden vähäisyyttä korvaavat alueelle ripustetut kymmenet pikkulinnunpöntöt, jotka silmämää-
räisesti arvioituina olivat hyväkuntoisia. Pönttöjen huolto kannattaa, jotta investointi ja jo tehty
ripustustyö kantaisivat hedelmää mahdollisimman pitkään. Säännöllisesti hoidettuina linnun-
pöntöt kelpaavat asumukseksi pikkulinnuille parikymmentä vuotta ja jopa pidempäänkin. Isojen
luonnonkolojen puutetta korvaamaan alueelle voisi ripustaa muutaman lehtopöllön ja uuttu-
kyyhkyn pöntön. Hiukan villimpi kehitysehdotus on kuningaskalastajalle rakennettava pesä-
törmä. Jokivarren tuntumaan, sopivan varjoisaan paikkaan sijoitettu keinotekoinen törmä useine
pesäkoloineen saattaisi hyvinkin houkutelaa kuningaskalastajan pesimään alueella. Näistä pesä-
törmistä on hyviä kokemuksia mm. Virosta (Eesti Ornitologiaühing. 2014) ja muualta Euroo-
pasta.

Alueen luonnonolot ja lintujen elinolosuhteiden jatkuvuuden takaisi alueen pe-
rustaminen luonnonsuojelualueeksi. Kuntalaisten näkökulmasta tämä saanee kannatusta alueen
toimiessa jo nyt suosittuna lähivirkistys- ja luontoretikohteena. Alueelle rakennettu luonto-
polku "Koskikara" on oivallisesti sijoitettu. Se sivuaa kaikkia tärkeimpiä luontotyyppisiä ja ohjaa
ihmisten kulun siten, että luontopolun ulkopuolelle jää runsaasti rauhallista luontoympäristöä.
Mikäli luonnonsuojelualuetta ei voida perustaa, tulisi mahdolliset metsänhakkuut suorittaa eri-
tyisen varovaisesti ja ehdottomasti talviaikaan. Tällöin tarkalla harkinnalla tulisi selvittää, että
varjostaako nopeakasvuinen kuusikko alueen lehtolaikkuja, ja jos näin todetaan, voisi tällaisten
pienten kuusiryhmien poistaminen olla perusteltua. Tällä hetkellä alueella on hyvin niukasti
pysty- ja maalahopuuta. Lahopuun runsaus lisää alueen monimuotoisuutta, joten lahopuun ke-
hittymistä tulisi suosia. Tuulenkaadot tulisi korjata pois ainoastaan kulkureiteiltä ja pystyyn kuo-
levat puut tulisi jättää paikoilleen.

4.3 Myllykosken luontopolun opastaulut

Myllykosken luontopolun opastaulut ovat uusimisen tarpeessa. Nyt tehdyn linnustokartoituksen
tietoja hyödyntäen opastauluihin saadaan tuoretta sisältöä.

Ehdotus luontopolun lintuopastaulujen paikoiksi ja sisällön aiheeksi, koordinaatit ovat ETRS-
GKn -tasokoordinaatteja.

1. 6704716 25492034

Peippo ja sirittäjä ovat rehevän kuusikon laululintuja. Peippo on Myllykosken runsaslukuisin
pesimälaji.

2. 6704729 25491952

Koskikara opastaulu. Säännöllinen talvehtija Myllykoskessa, juuri tällä paikalla. satunnaisesti
koskikara myös pesii alueella.

3. 6704876 25491914

Yleistietoa Myllykosken linnuista, pesimälajien määrä, korkea paritiheys, koska Myllykosken
alue soveltuu erilaisille lajeille.

4. 6704991 25491876

Rehevän jokiviidan laululintuja ovat lehtokerttu, satakieli ja punavarpunen.

5. 6705135 25491889

Myllykosken vesilintuja ovat tavi, sinisorsa ja telkkä. Kahlaajalinnuista jokivarressa viihtyy

rantasipi.

6. 6705107 25491963

Mustapääkertun laulua kuulee vielä heinäkuussakin, kun muut linnut ovat jo vaienneet. Samalle paikalle, kuin aiempikin mustapääkerttuopaste.

7. 6705132 25492027

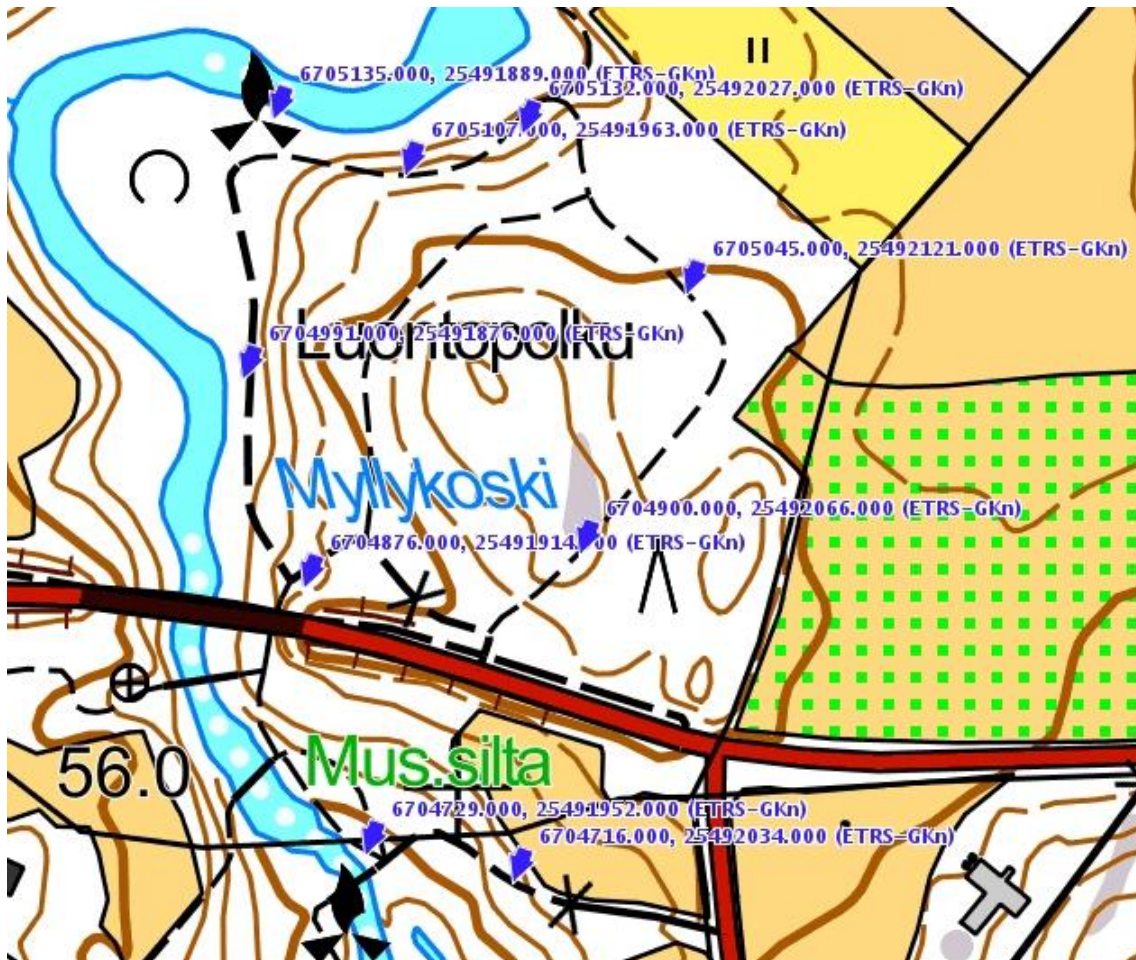
Peukaloinen, metsän pikku jättiläinen, viihtyy juuri täällä. Sen pontevan säkeen voi kuulla niin puun latvasta kuin maan rajastakin.

8. 6705045 25492121

Kuusikon pikkuväkeä ovat hippiäinen, puukiipijä, peippo ja vihervarpunen. Kahta ensin mainittua tavataan alueella läpi vuoden.

9. 6704900 25492066

Metsäkirvinen asuttaa mielellään valoisia, harvakasvuisia männiköitä.



Ehdotukset luontopolun opastaulujen sijaintipaikoiksi. Pohjakartta © Maanmittauslaitos

Kiitokset

Parhaat kiitokset yhdistyksemme aktiiveille Mikko Savelaiselle ja Tapio Tiirikaiselle maastotöihin osallistumisesta! Ilman arvokasta vapaaehtoistyötämme olisi tämän raportin havaintoaineisto jäänyt huomattavasti ohuemmaksi. Kiitokset myös kaikille havaintojaan yhdistyksemme arkistoon aiemmin toimittaneille.

LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- BirdLife Suomi ry. 2015. Tiira-luontotietopalvelu <http://www.tiira.fi> Viitattu 15.8.2015.
- Eesti Ornitoloogiaühing. 2014. <http://www.eoy.ee/jaalind/jaalind/>. Viitattu 25.8.2015.
- Ellermaa, M. 2011. Maakunnallisesti tärkeät lintualueet ja niiden tunnistaminen Uudellamaalla. *Tringa* 4/2010–1/2011: 140–174.
- Honkala, J. 2015. Kuulumisia lintujen pesiltä. *Tiira* 3/2015. BirdLife Suomi.
- Koskimies, P. & Väisänen, R. A. 1988. Linnustoseurannan havainnointiohjeet. 2., uusittu painos. Helsingin yliopiston eläinmuseo, Helsinki.
- Kronholm, R. 1984. Myllykosken alueen linnustosta. Moniste. Nurmijärven kunta.
- Laaksonen, J. & Solonen, T. 1987. Nurmijärven Myllykosken linnusto kesällä 1987. Moniste, ympäristölautakunta 8.10.1987, § 113, liite. Nurmijärven kunta ja Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry.
- Mikkola-Roos, M., Tiainen, J., Below, A., Hario, M., Lehikoinen, A., Lehikoinen, E., Lehtiniemi, T., Rajasärkkä, A., Valkama, J. & Väisänen, R. A. 2010. Linnut. Julk.: Rassi, P., Hyvärinen, E., Juslén, A. & Mannerkoski, I. (toim.). 2010. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus, Helsinki. s. 320–331.
- Rassi, P., Alanen, A., Kanerva, T. & Mannerkoski, I. (toim.). 2001. Suomen lajien uhanalaisuus 2000. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 432 s.

LIITTEET

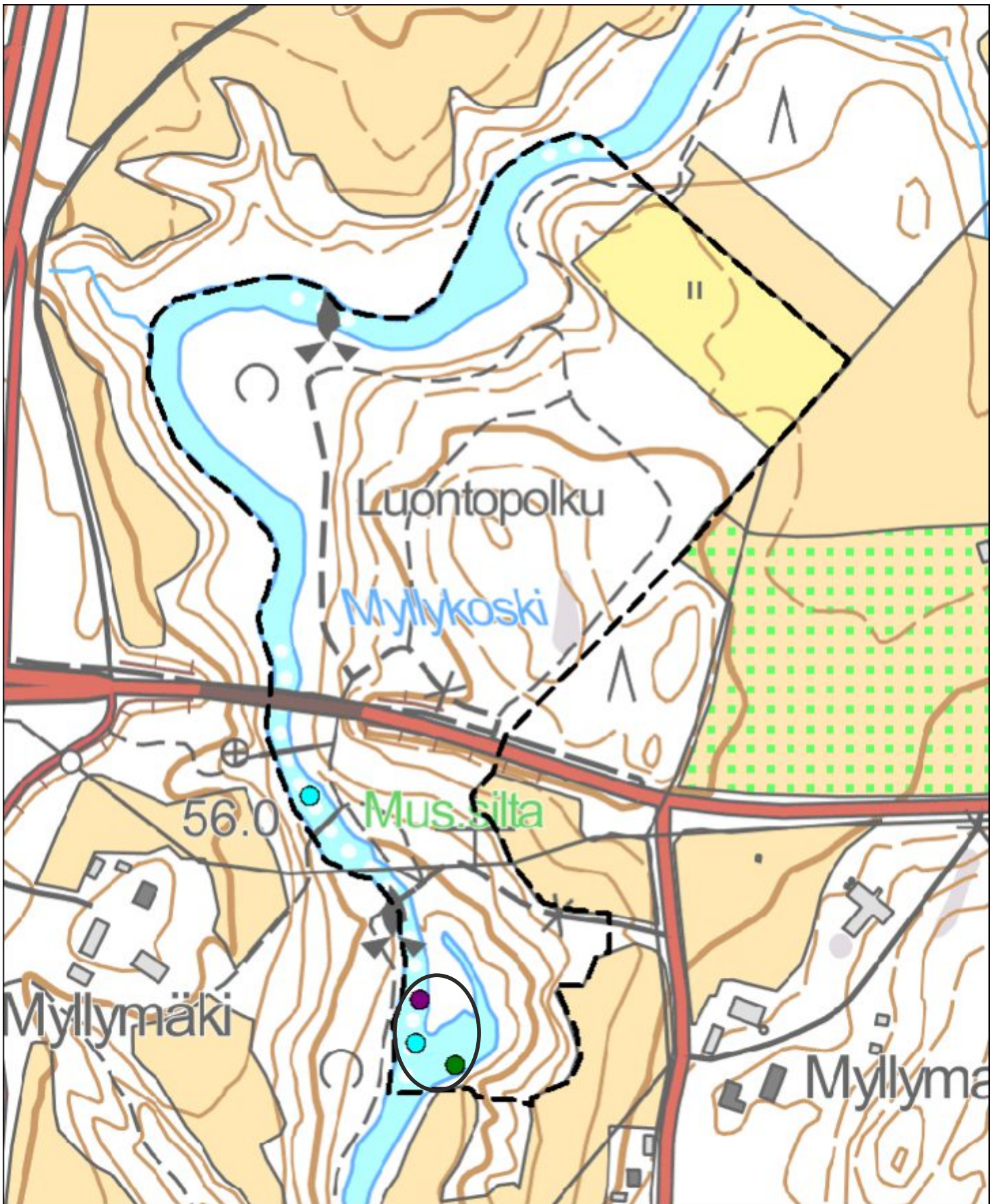
Liitteissä 1–47 ovat Myllykosken linnustokartoituksessa tavattujen lajien reviirikartat. Alla kunkin lajin tapaamispaikan symbolit eri kartoituspäivinä Myllykosken tutkimusalueella. Todetut reviirit on merkitty lajikartoille tapaamispaikat ympyröiden.



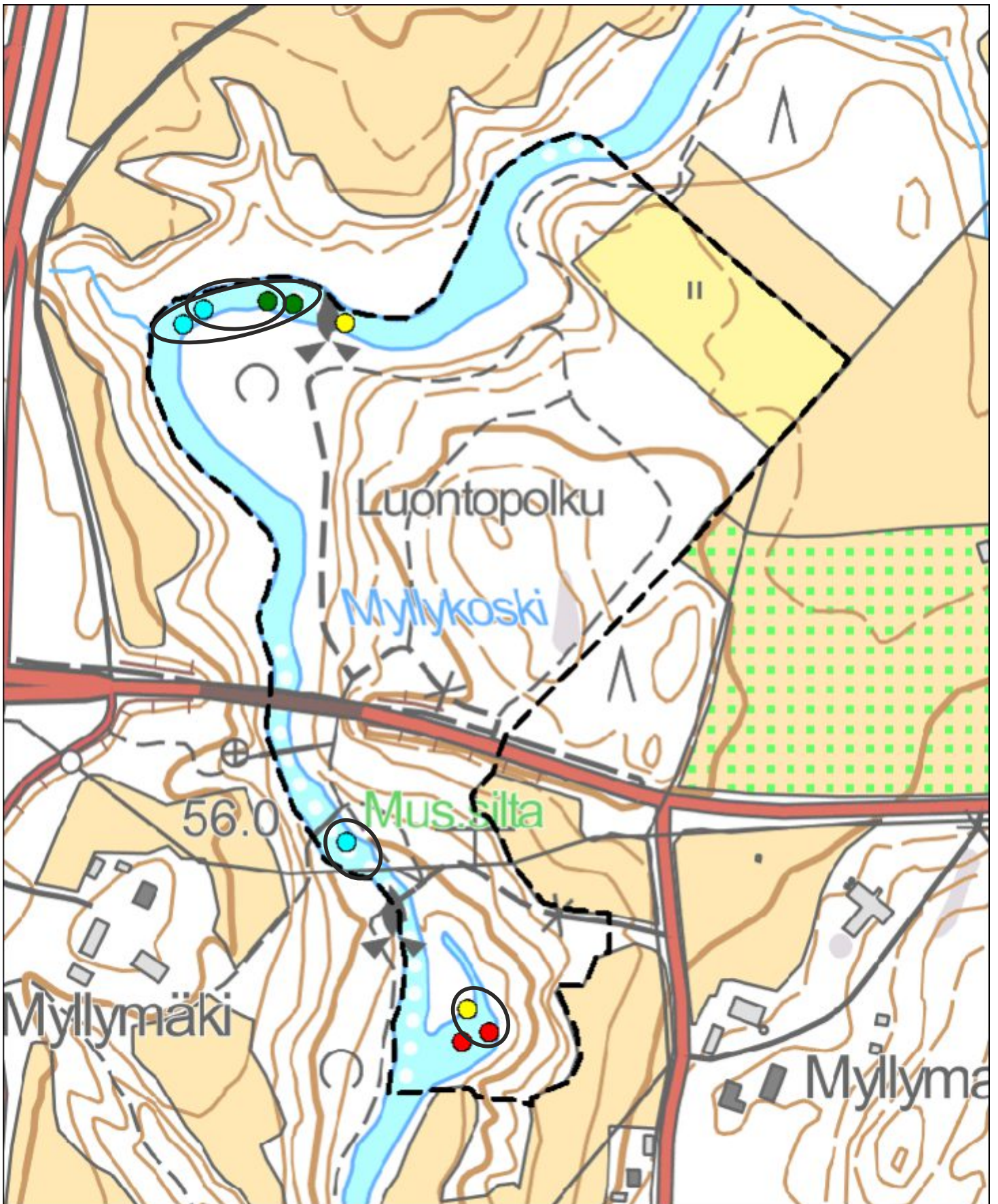
Lajit, Myllykoski

Tavi	<i>Anas crecca</i>	1
Sinisorsa	<i>Anas platyrhynchos</i>	2
Telkkä	<i>Bucephala clangula</i>	3
Rantasipi	<i>Actitis hypoleucos</i>	4
Lehtokurppa	<i>Scolopax rusticola</i>	5
Sepelkyyhky	<i>Columba palumbus</i>	6
Harmaapäätikka	<i>Picus canus</i>	7
Käpytikka	<i>Dendrocopos major</i>	8
Kiuru	<i>Alauda arvensis</i>	9
Metsäkirvinen	<i>Anthus trivialis</i>	10
Västaräkki	<i>Motacilla alba</i>	11
Koskikara	<i>Cinclus cinclus</i>	12
Rautiainen	<i>Prunella modularis</i>	13
Punarinta	<i>Erithacus rubecula</i>	14
Satakieli	<i>Luscinia luscinia</i>	15
Pensastasku	<i>Saxicola rubetra</i>	16
Mustarastas	<i>Turdus merula</i>	17
Räkättirastas	<i>Turdus pilaris</i>	18
Laulurastas	<i>Turdus philomelos</i>	19
Punakylkirastas	<i>Turdus iliacus</i>	20
Ruokokerttunen	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	21
Kultarinta	<i>Hippolais icterina</i>	22
Pensaskerttu	<i>Sylvia communis</i>	23
Lehtokerttu	<i>Sylvia borin</i>	24
Mustapääkerttu	<i>Sylvia atricapilla</i>	25
Sirittäjä	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	26
Tiltalti	<i>Phylloscopus collybita</i>	27
Pajulintu	<i>Phylloscopus trochilus</i>	28
Hippiäinen	<i>Regulus regulus</i>	29

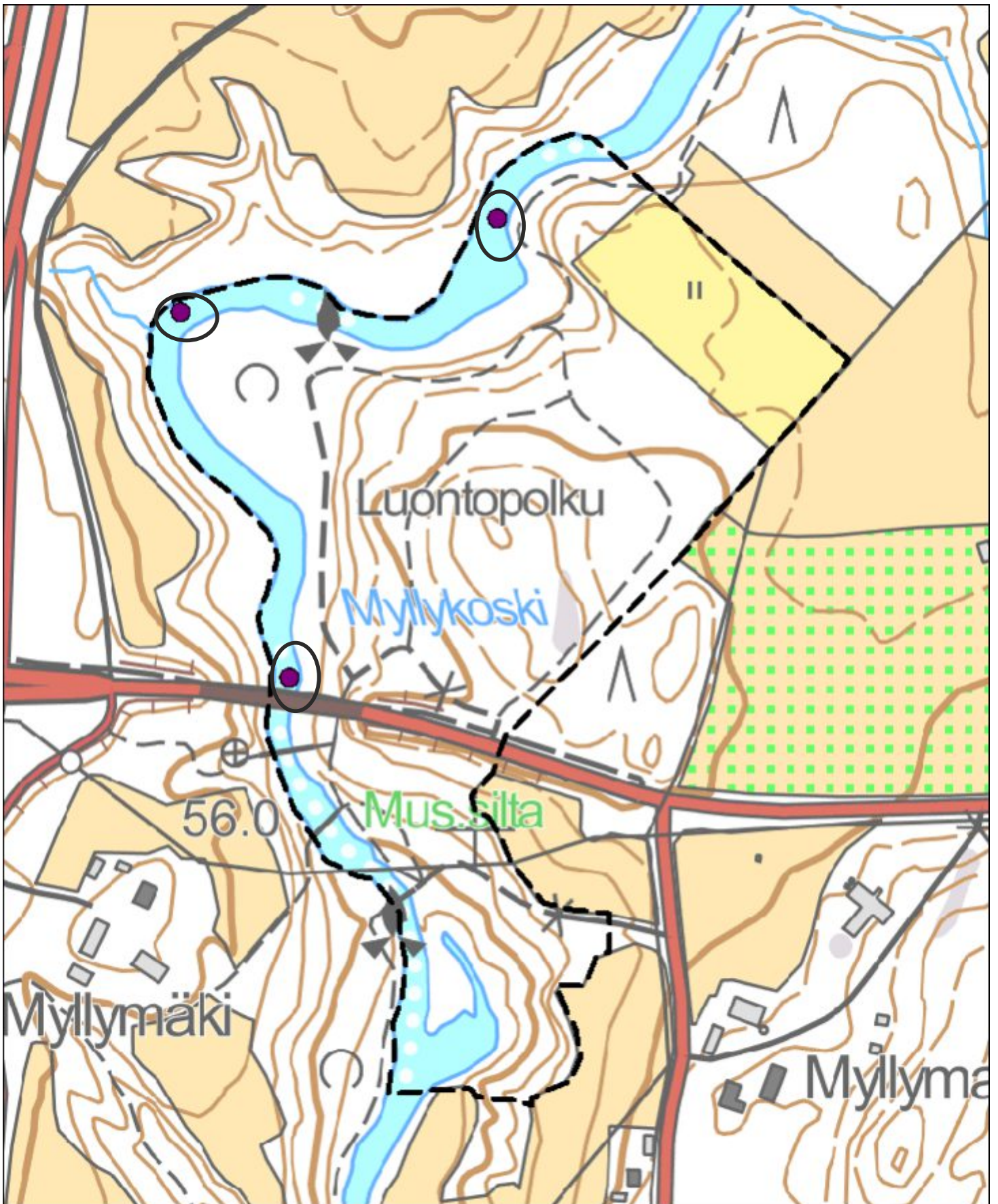
Harmaasieppo	<i>Muscicapa striata</i>	30
Kirjosieppo	<i>Ficedula hypoleuca</i>	31
Kuusitiainen	<i>Periparus ater</i>	32
Sinitiainen	<i>Cyanistes caeruleus</i>	33
Talitiainen	<i>Parus major</i>	34
Puukiipijä	<i>Certhia familiaris</i>	35
Närhi	<i>Garrulus glandarius</i>	36
Harakka	<i>Pica pica</i>	37
Varis	<i>Corvus corone cornix</i>	38
Peippo	<i>Fringilla coelebs</i>	39
Viherpeippo	<i>Carduelis chloris</i>	40
Vihervarpunen	<i>Carduelis spinus</i>	41
Pikkukäpylintu	<i>Loxia curvirostra</i>	42
Punavarpunen	<i>Carpodacus erythrinus</i>	43
Punatulkku	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>	44
Nokkavarpunen	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	45
Keltasirkku	<i>Emberiza citrinella</i>	46
Pajusirkku	<i>Emberiza schoeniclus</i>	47



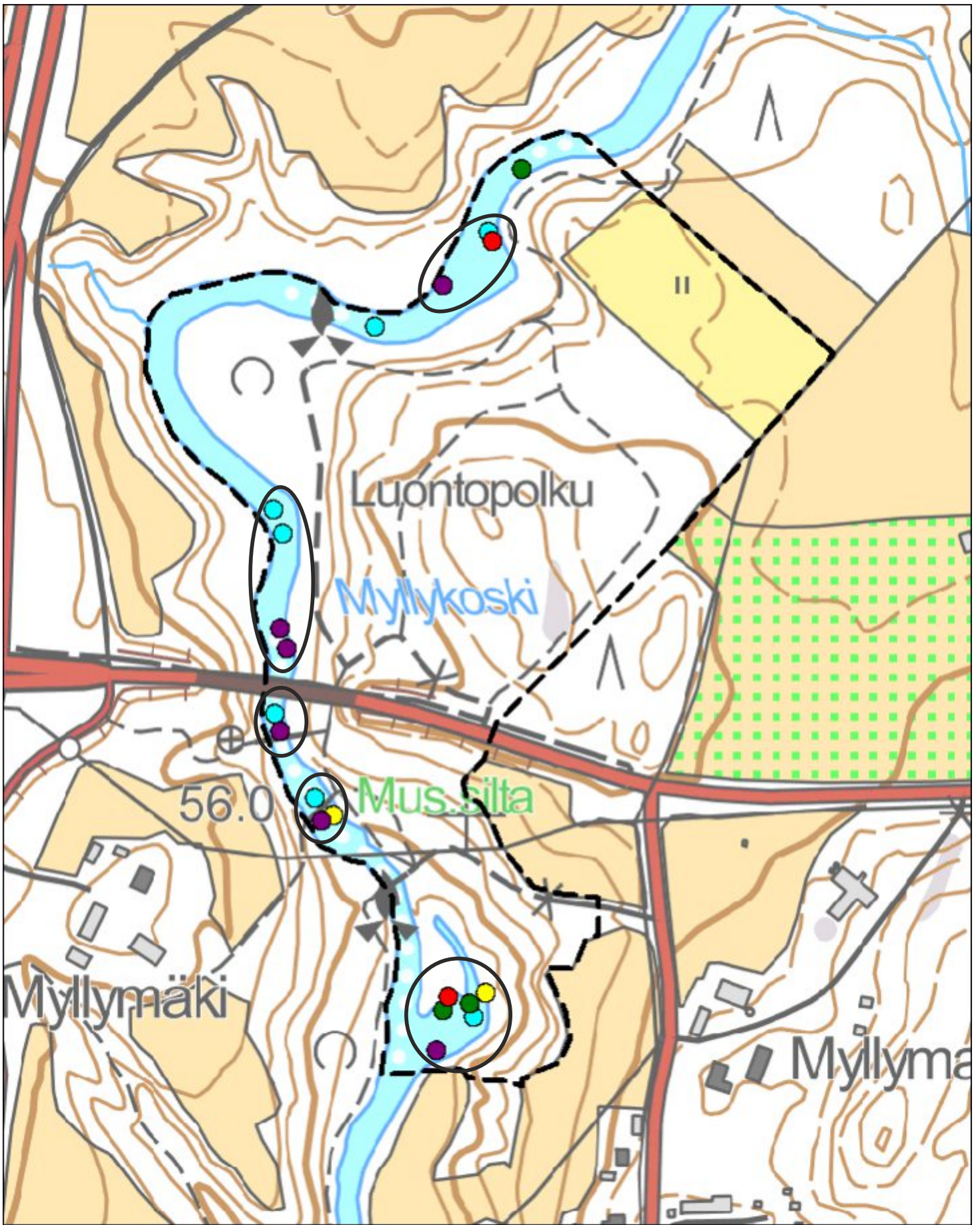
Tavi *Anas crecca*



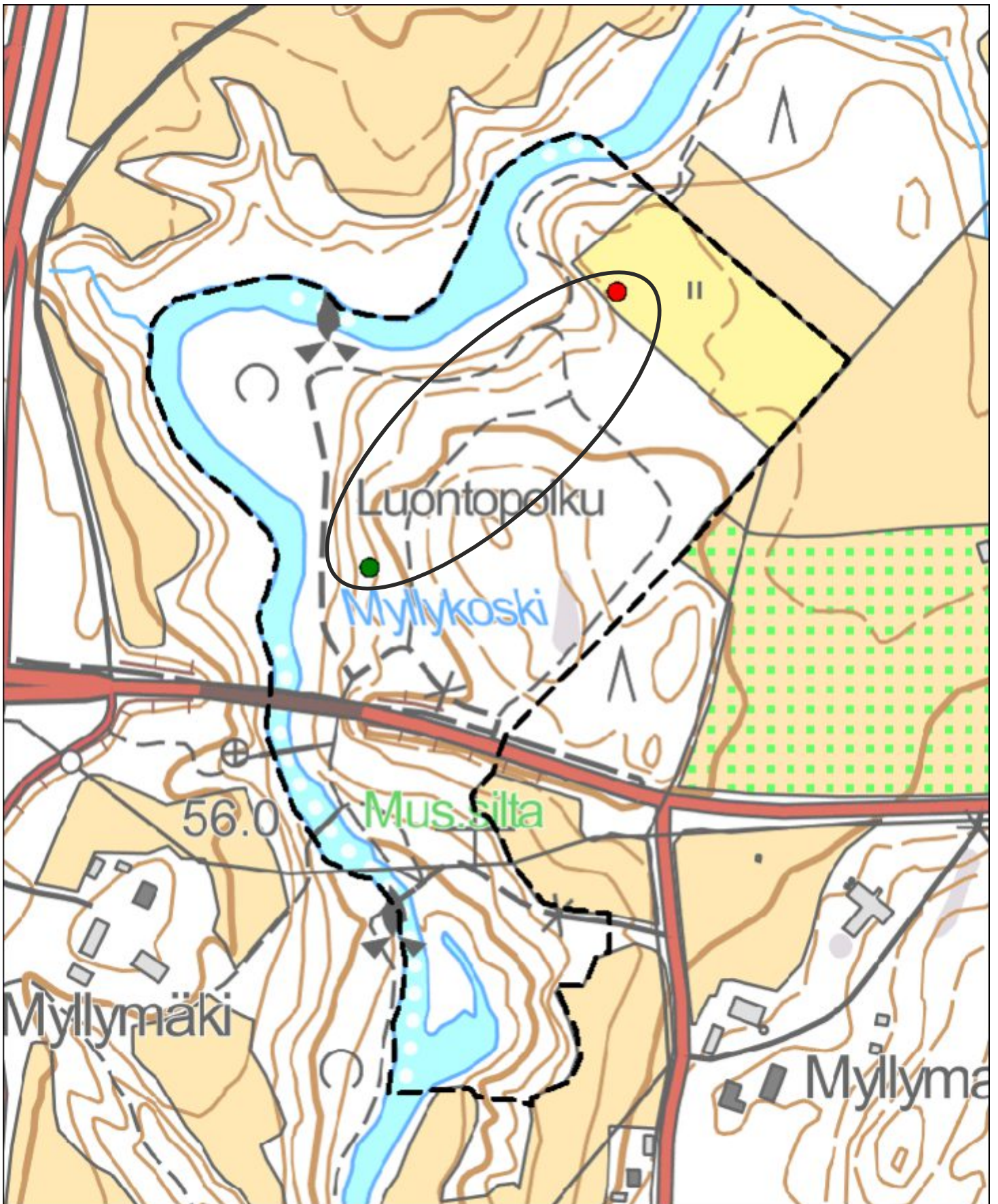
Sinisorsa Anas platyrhynchos



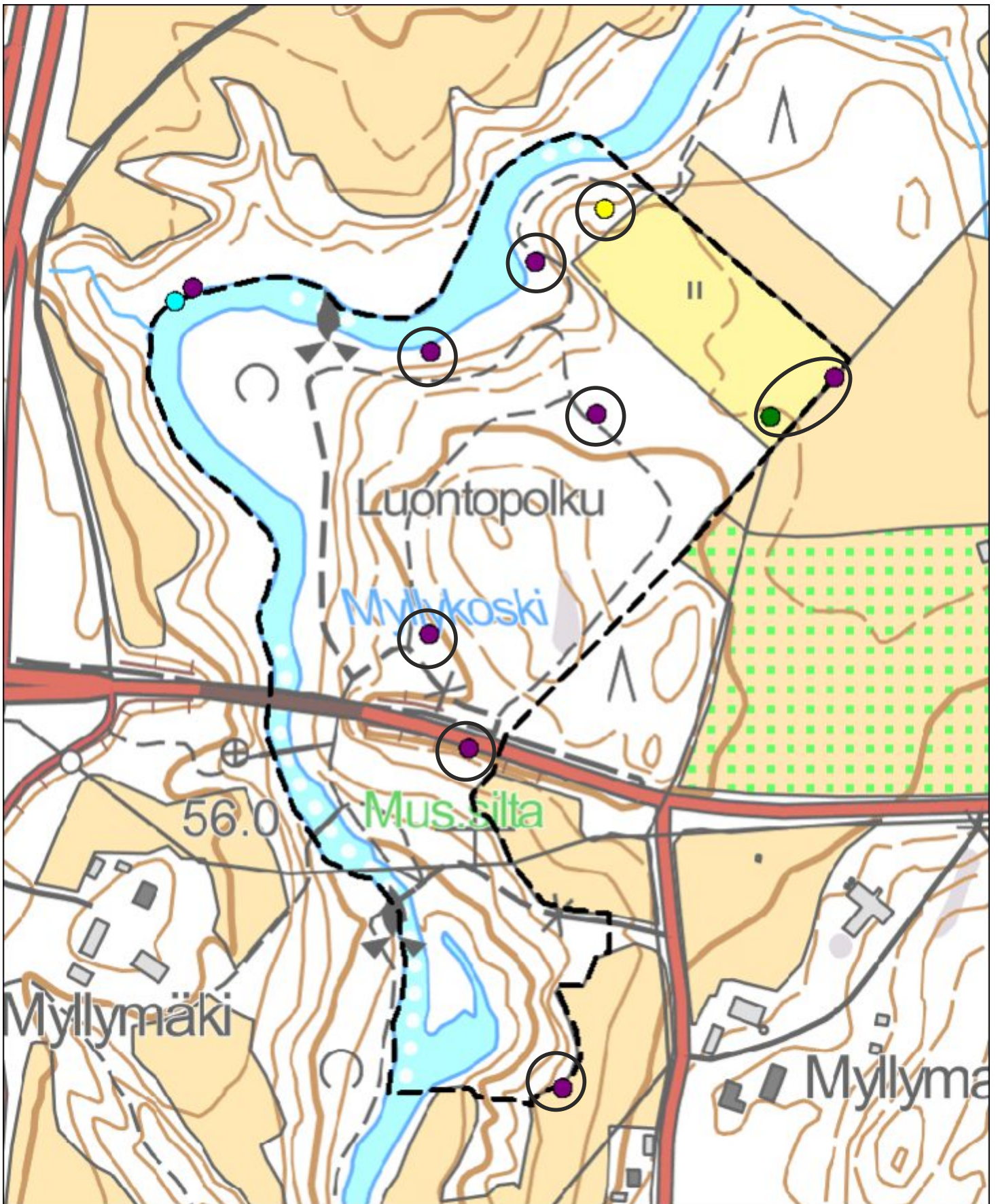
Telkkä *Bucephala clangula*



Rantasipi *Actitis hypoleucos*



Lehtokurppa *Scolopax rusticola*



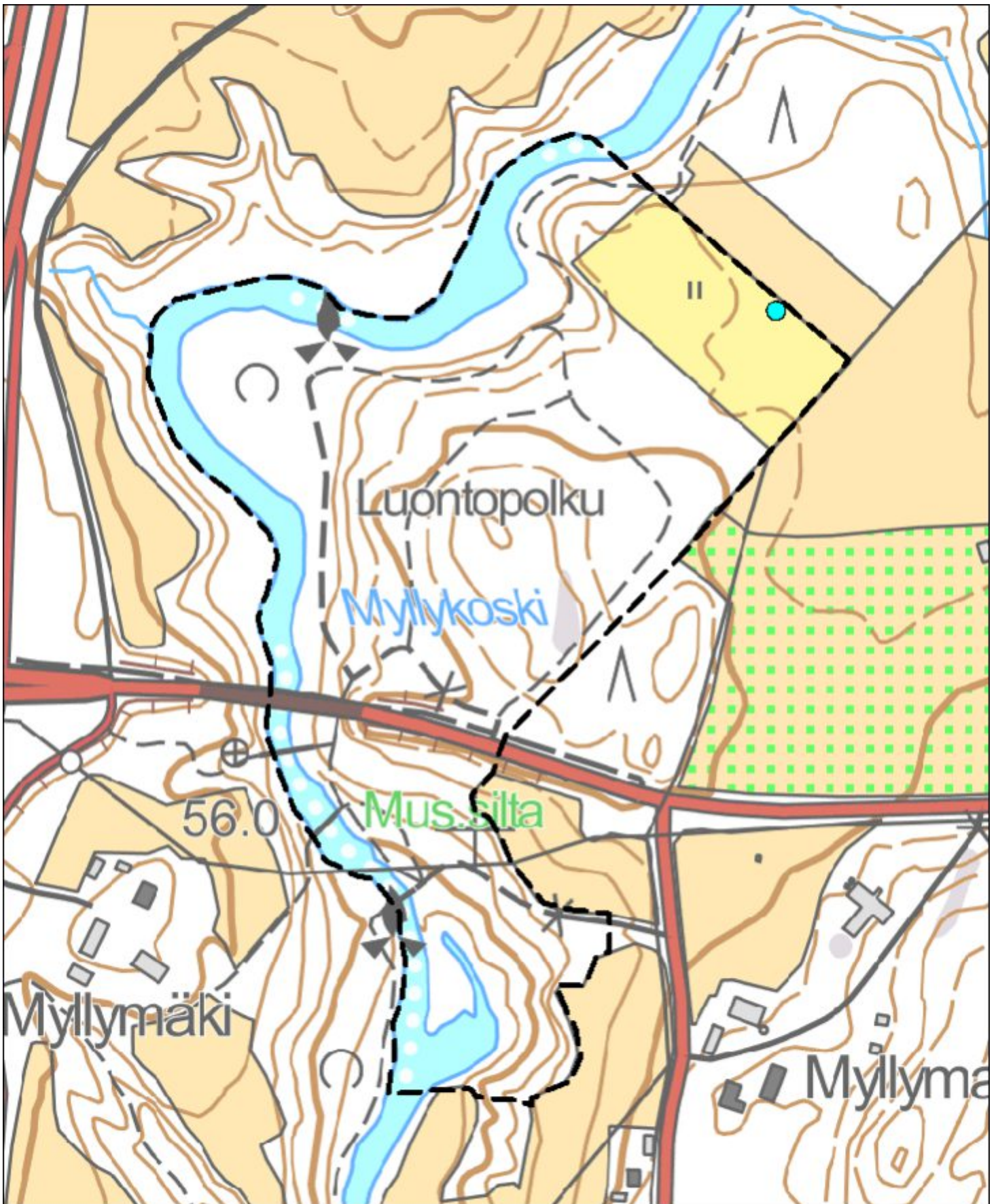
Sepelkyyhky *Columba palumbus*



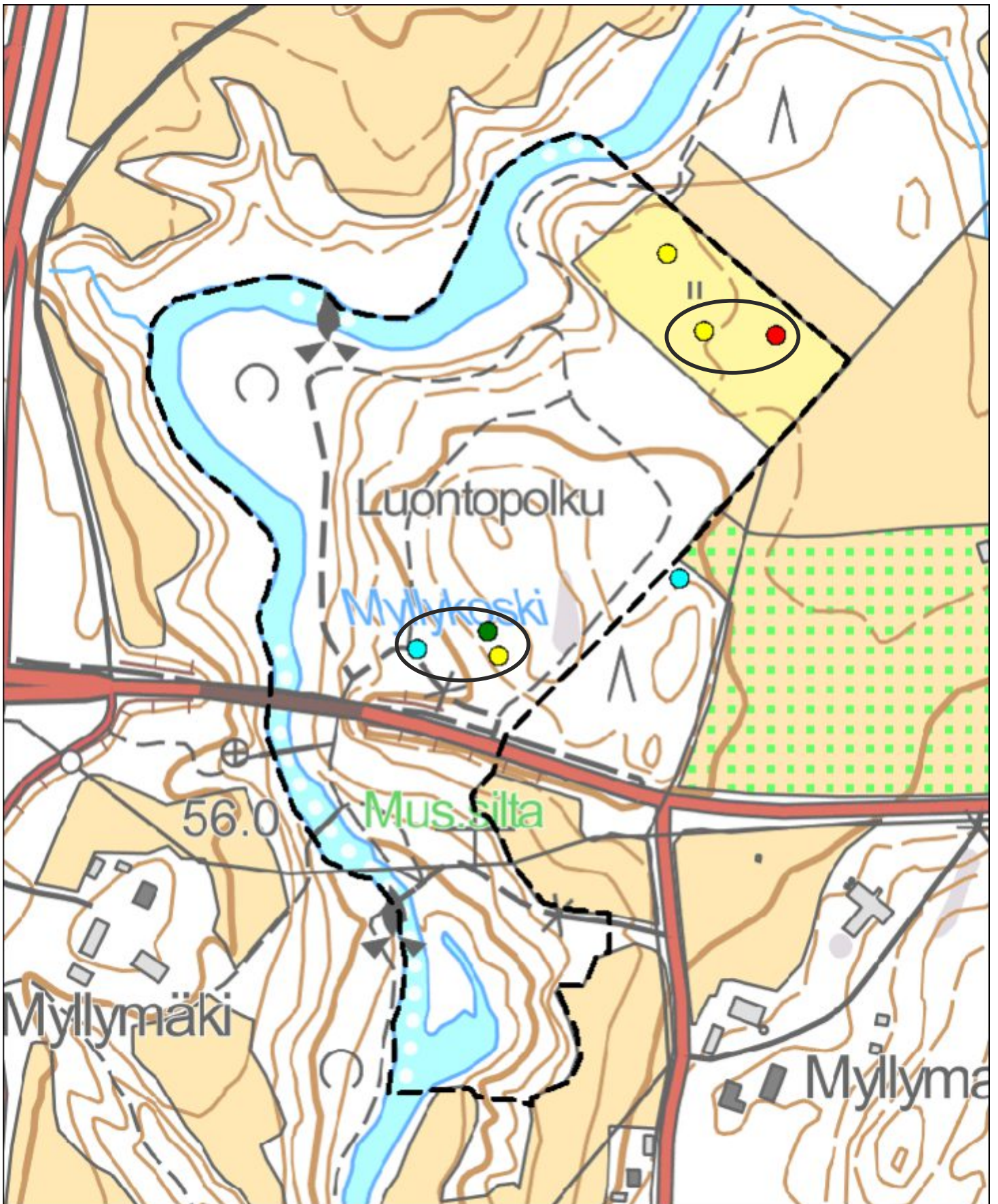
Harmaapäätikka *Picus canus*



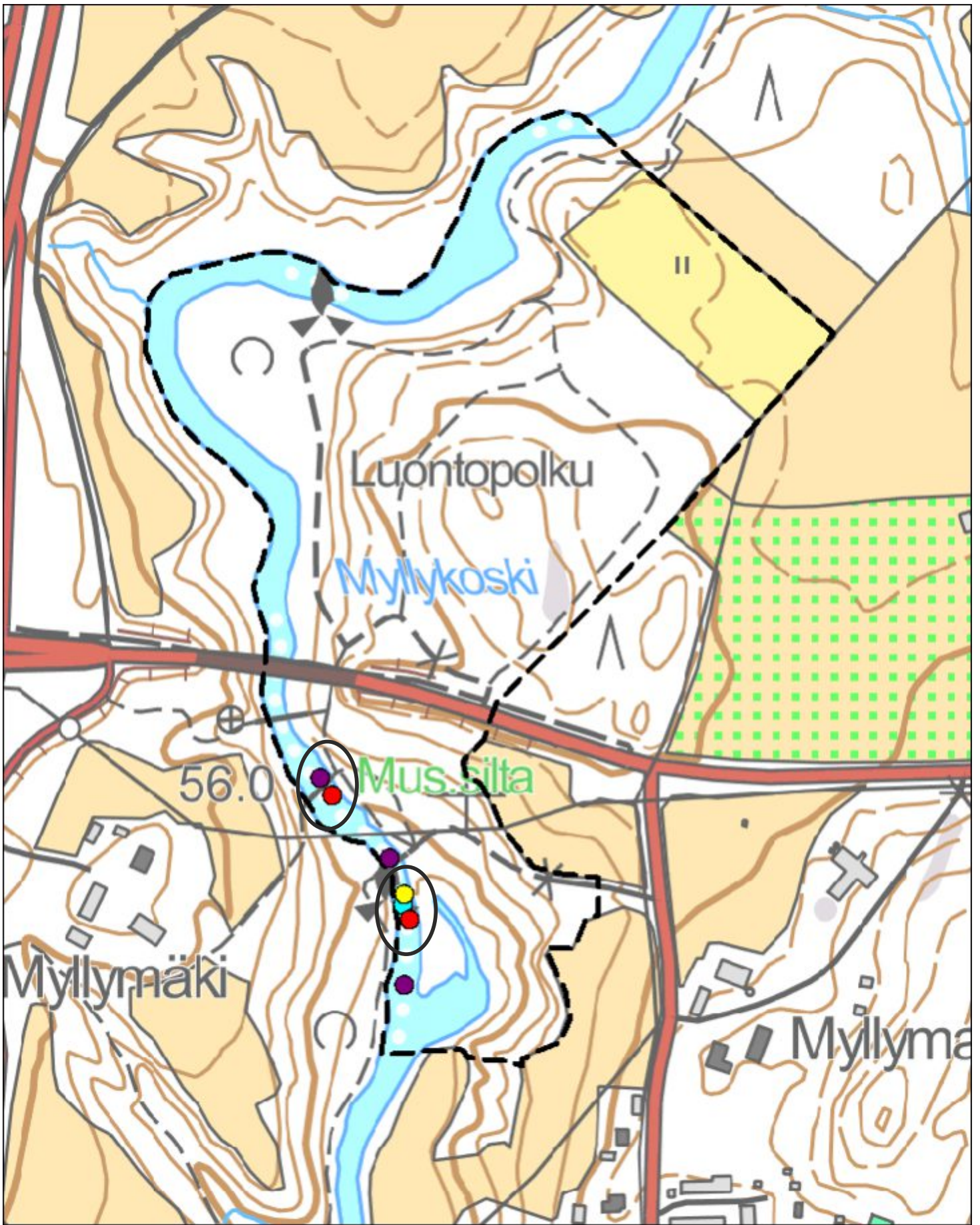
Käpytikka *Dendrocopos major*



Kiuru *Alauda arvensis*



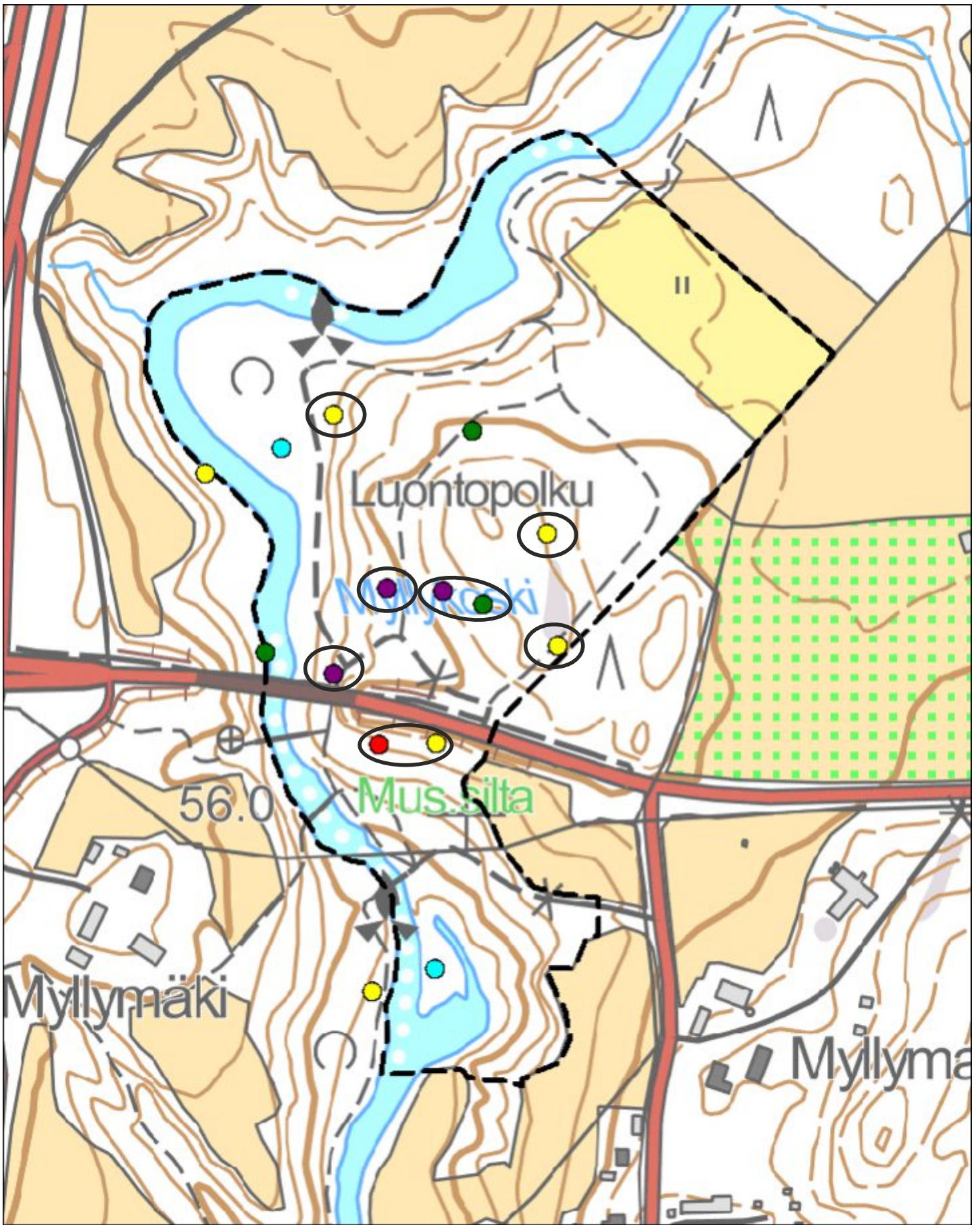
Metsäkirvinen *Anthus trivialis*



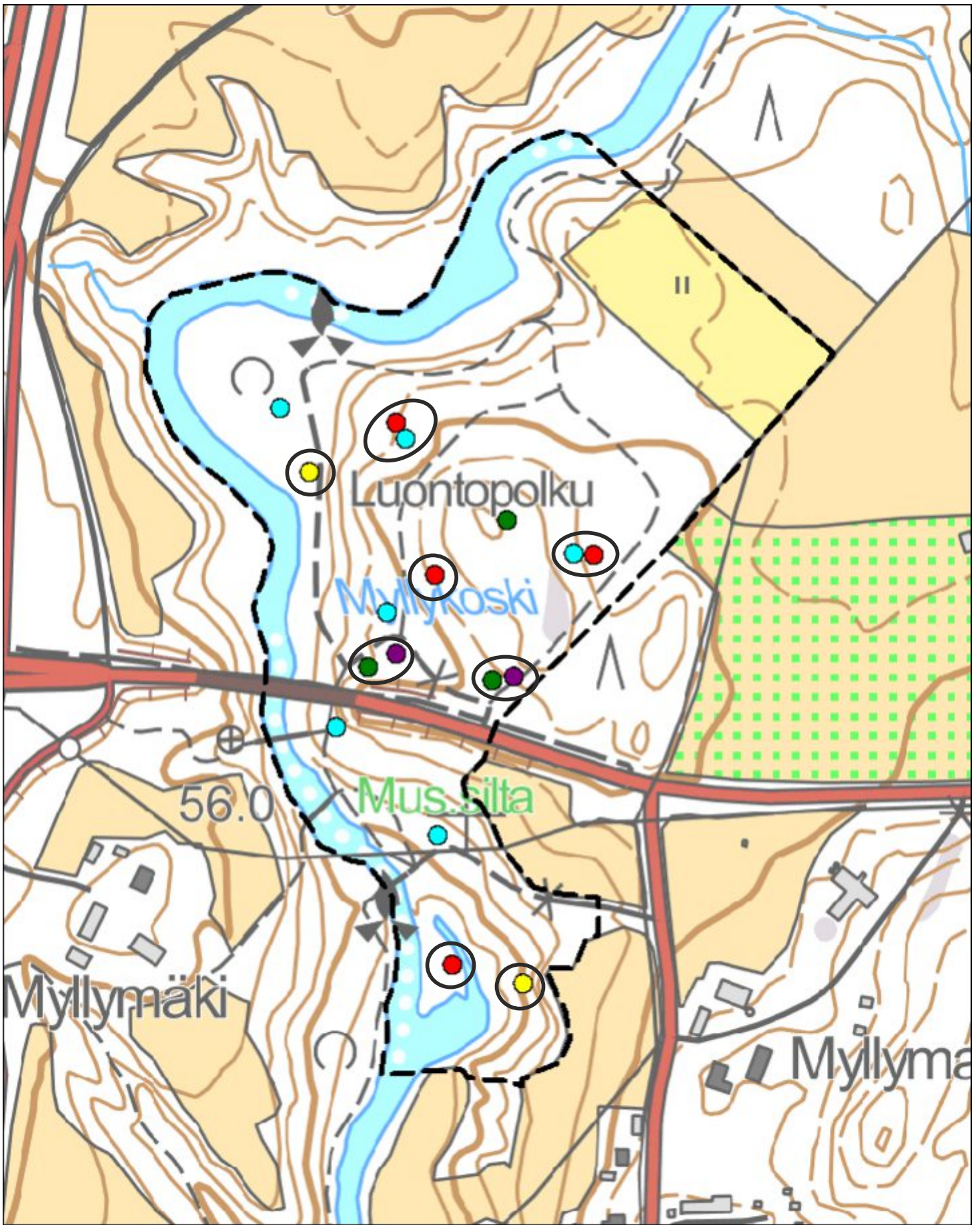
Västaräkki *Motacilla alba*



Koskikara *Cinclus cinclus*



Rautiainen *Prunella modularis*



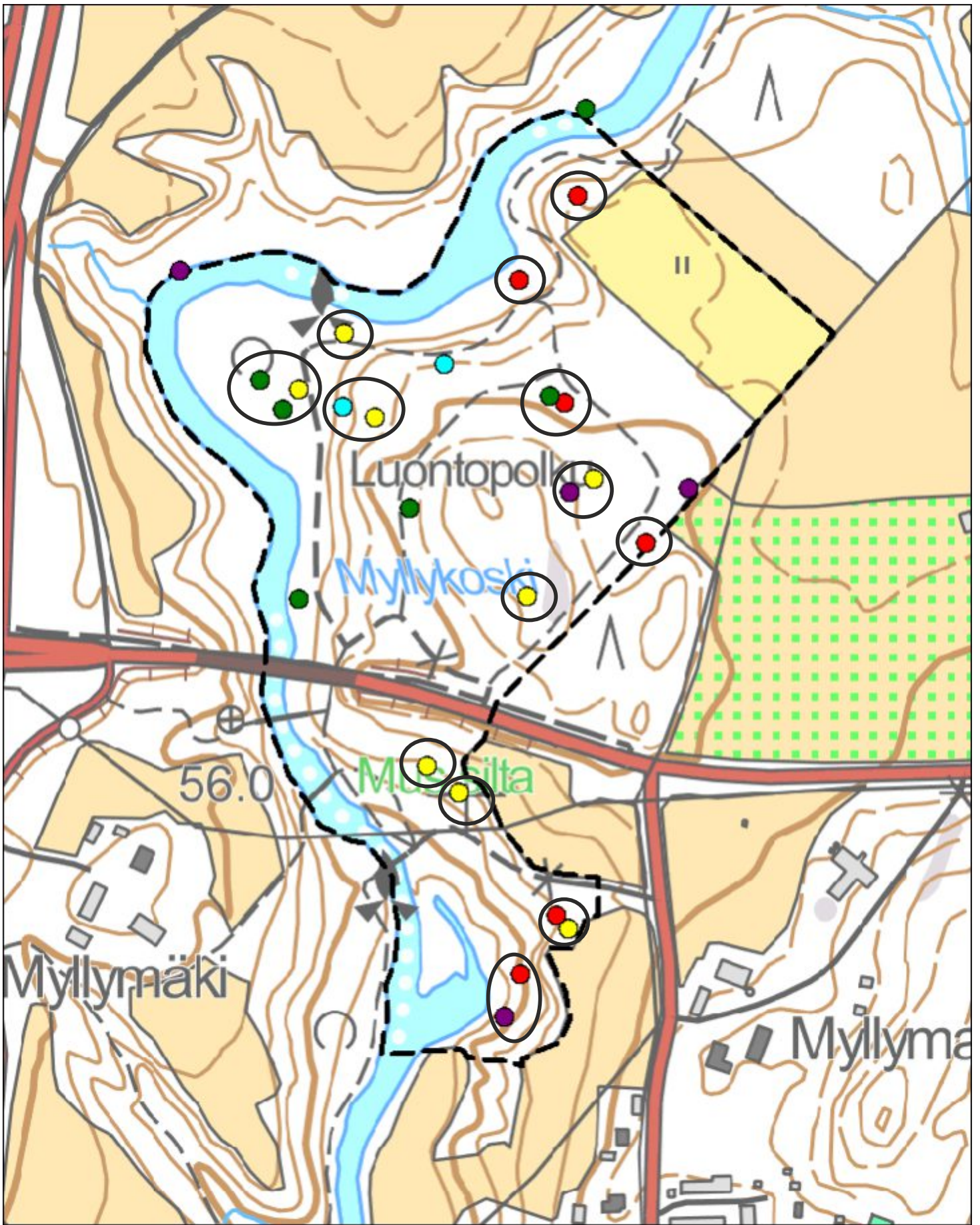
Punarinta *Erithacus rubecula*



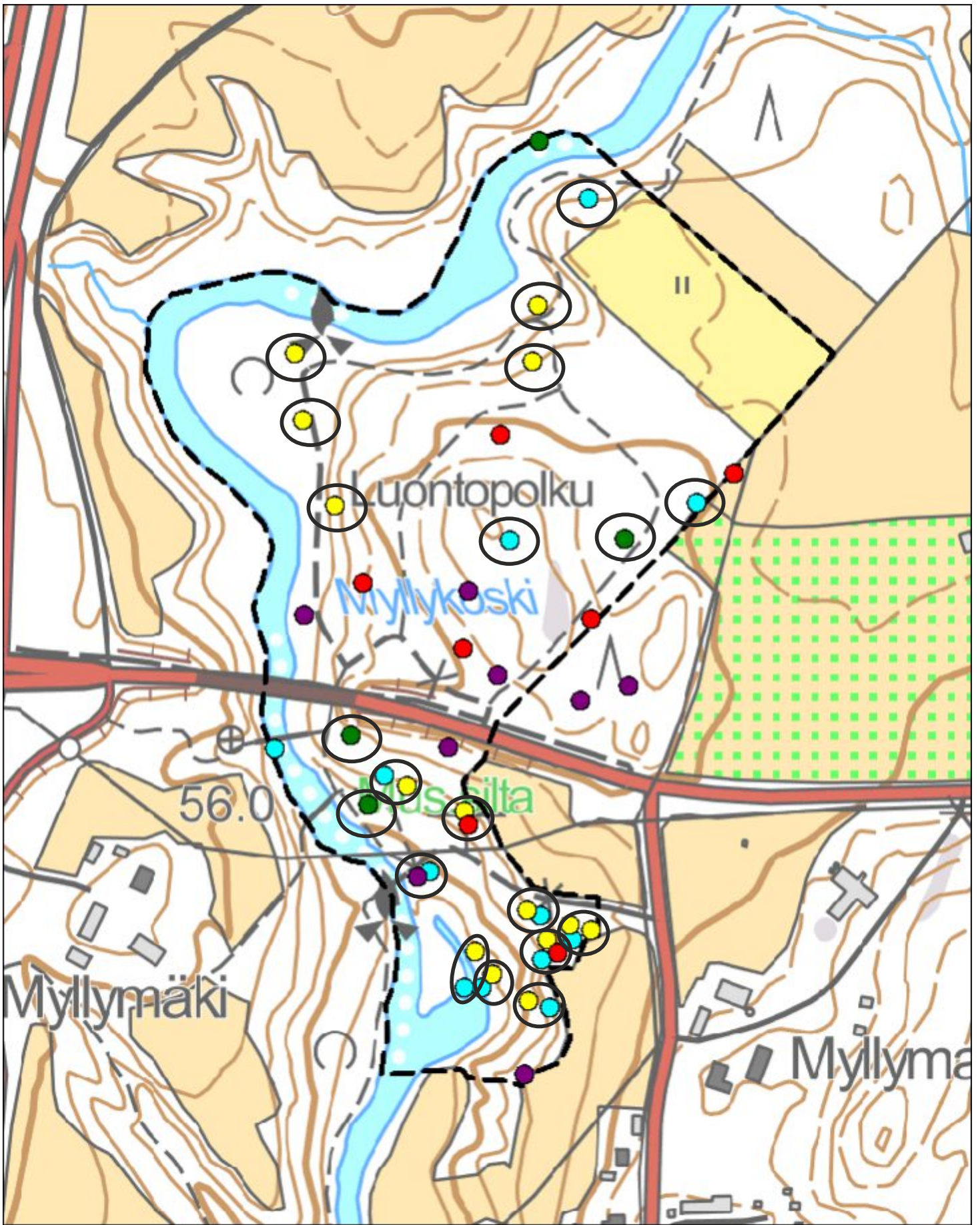
Satakieli *Luscinia luscinia*



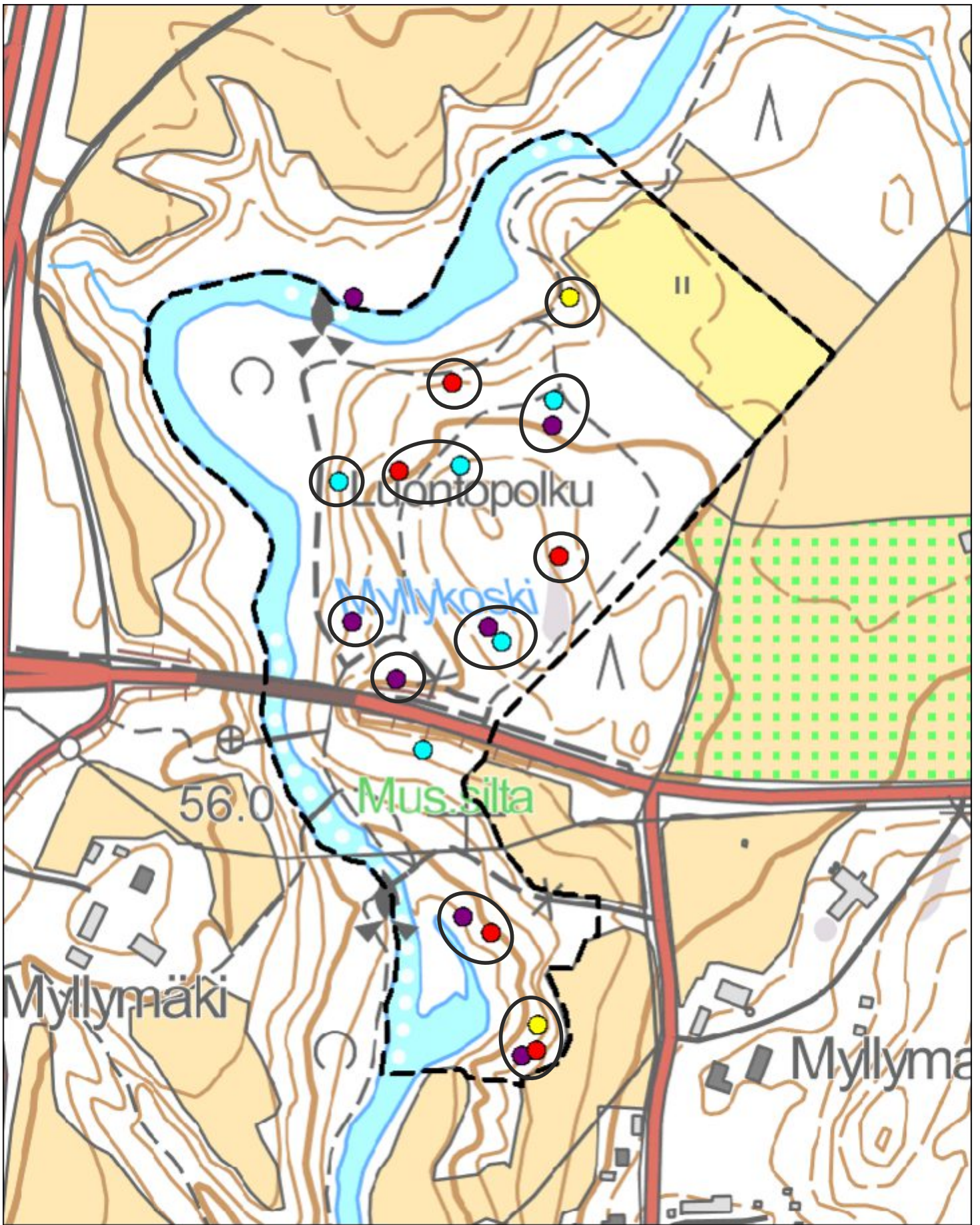
Pensastasku *Saxicola rubetra*



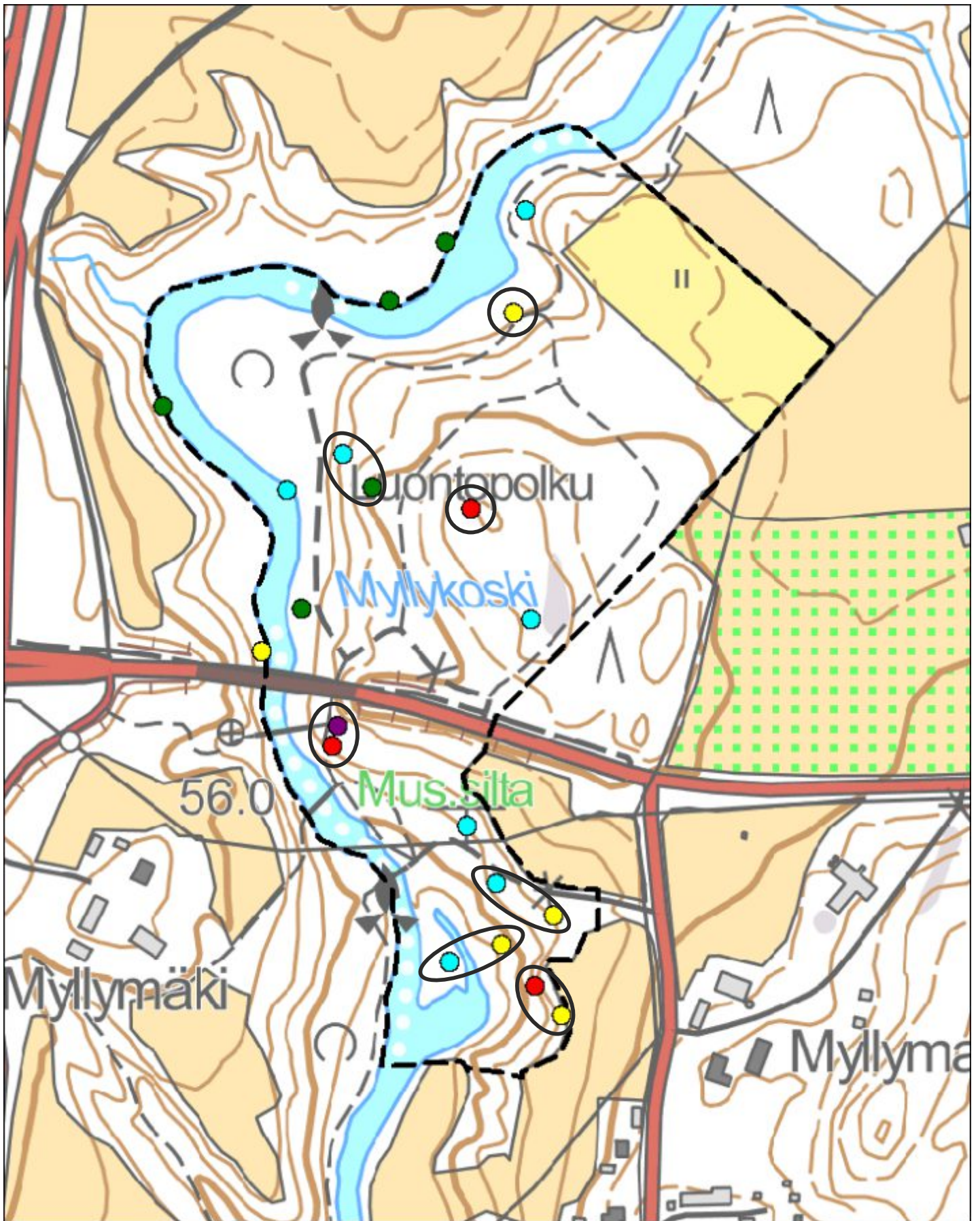
Mustarastas *Turdus merula*



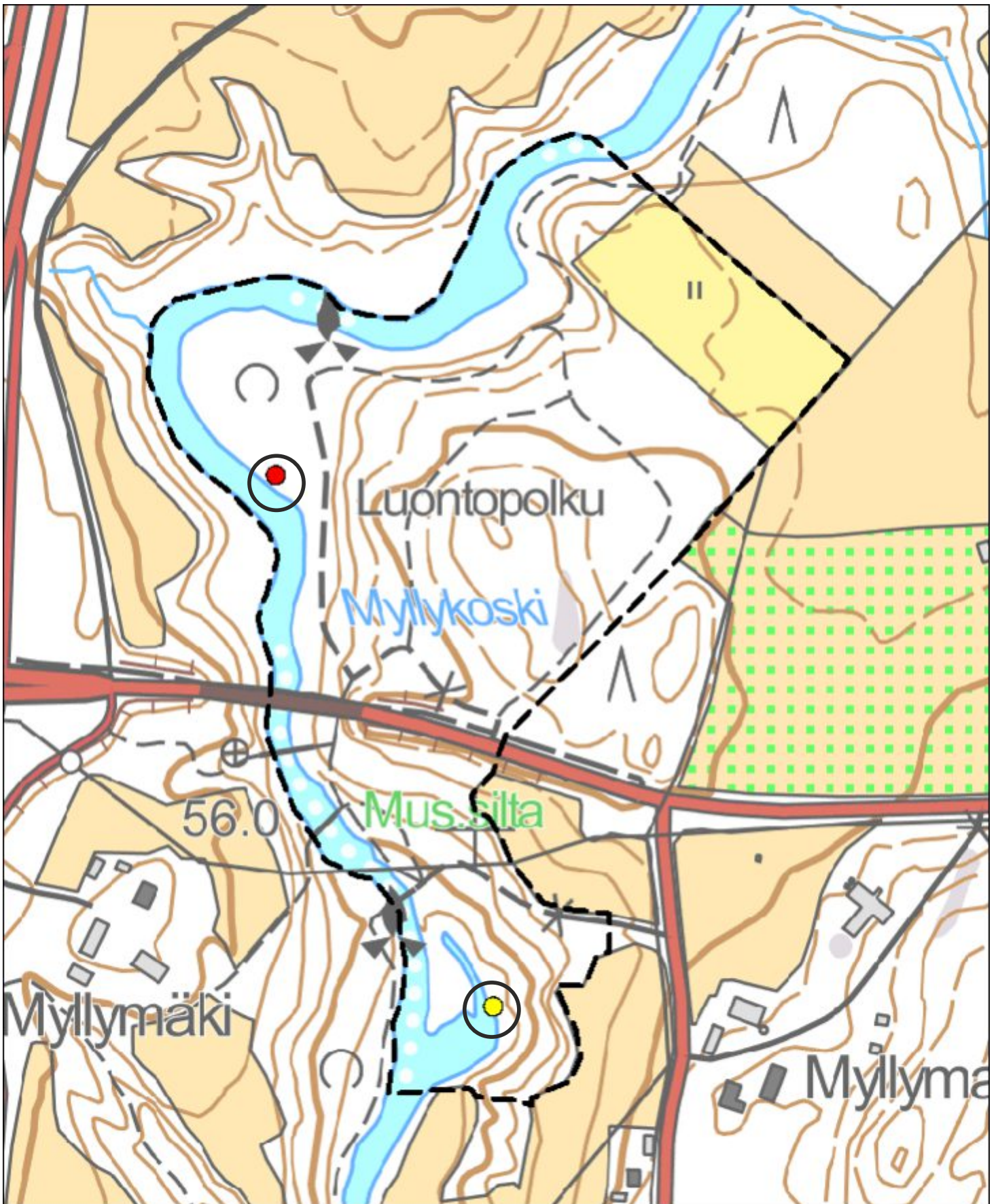
Räkättirastas *Turdus pilaris*



Laulurastas *Turdus philomelos*



Punakylkirastas *Turdus iliacus*



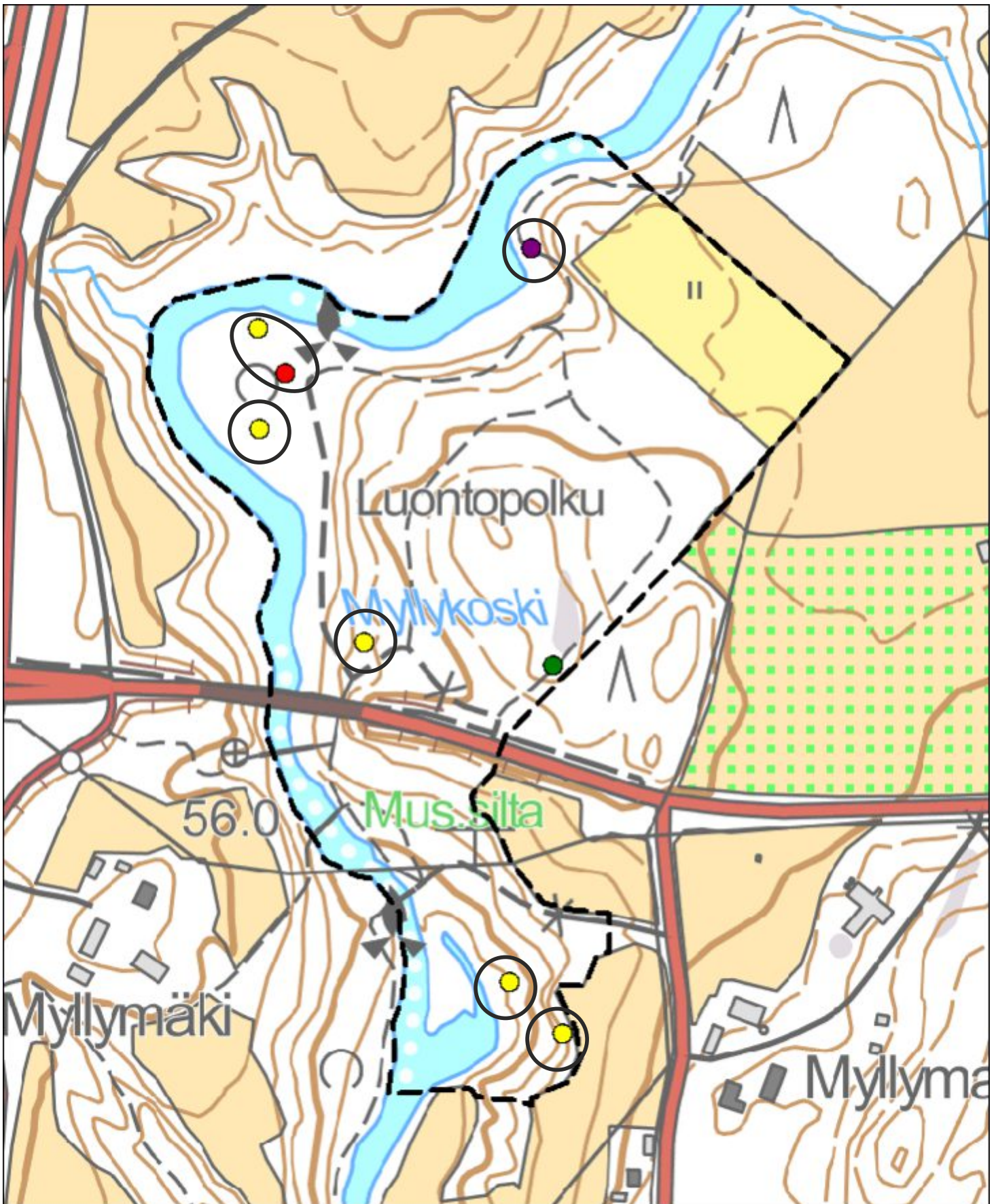
Ruokokerttunen *Acrocephalus schoenobaenus*



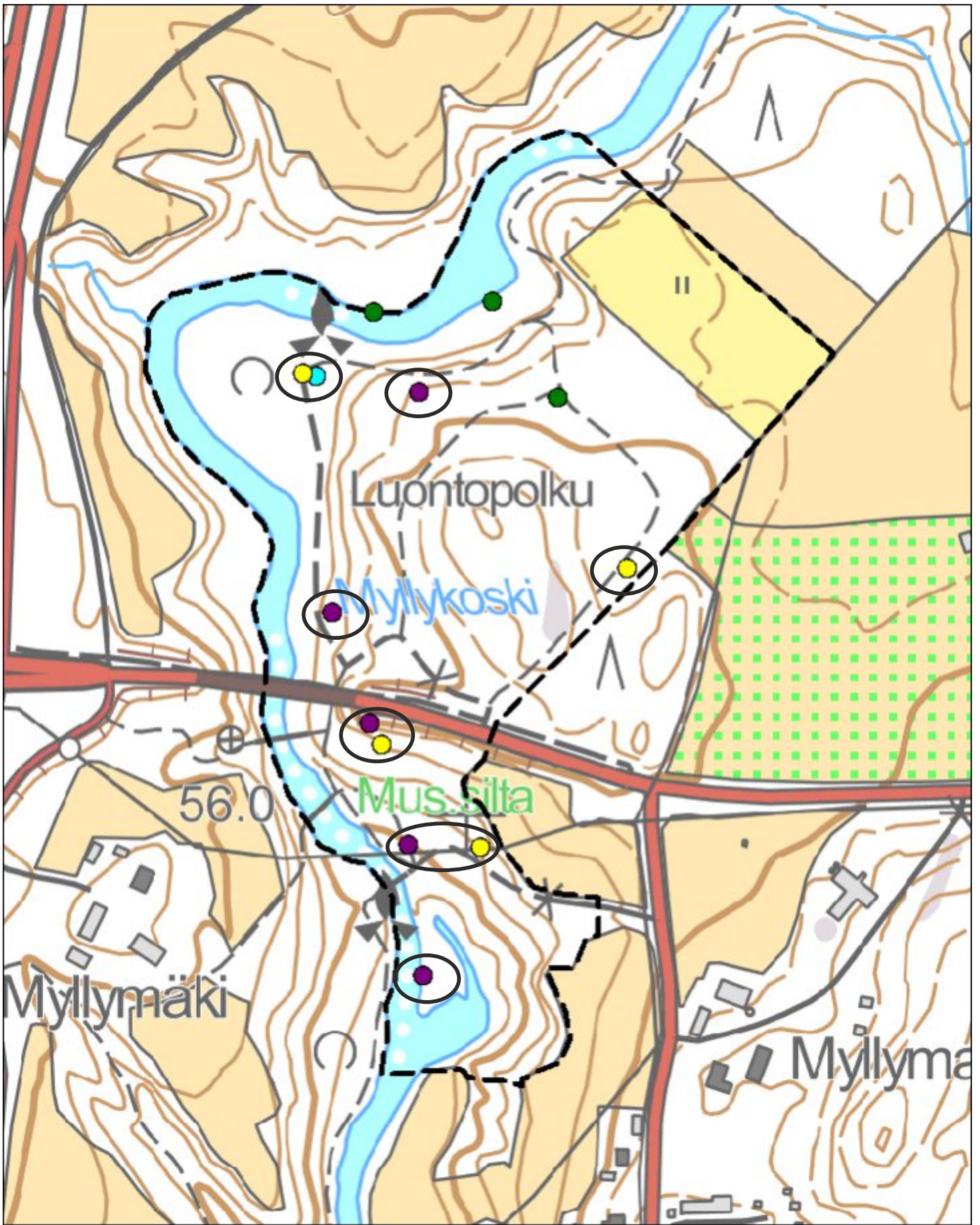
Kultarinta *Hippolais icterina*



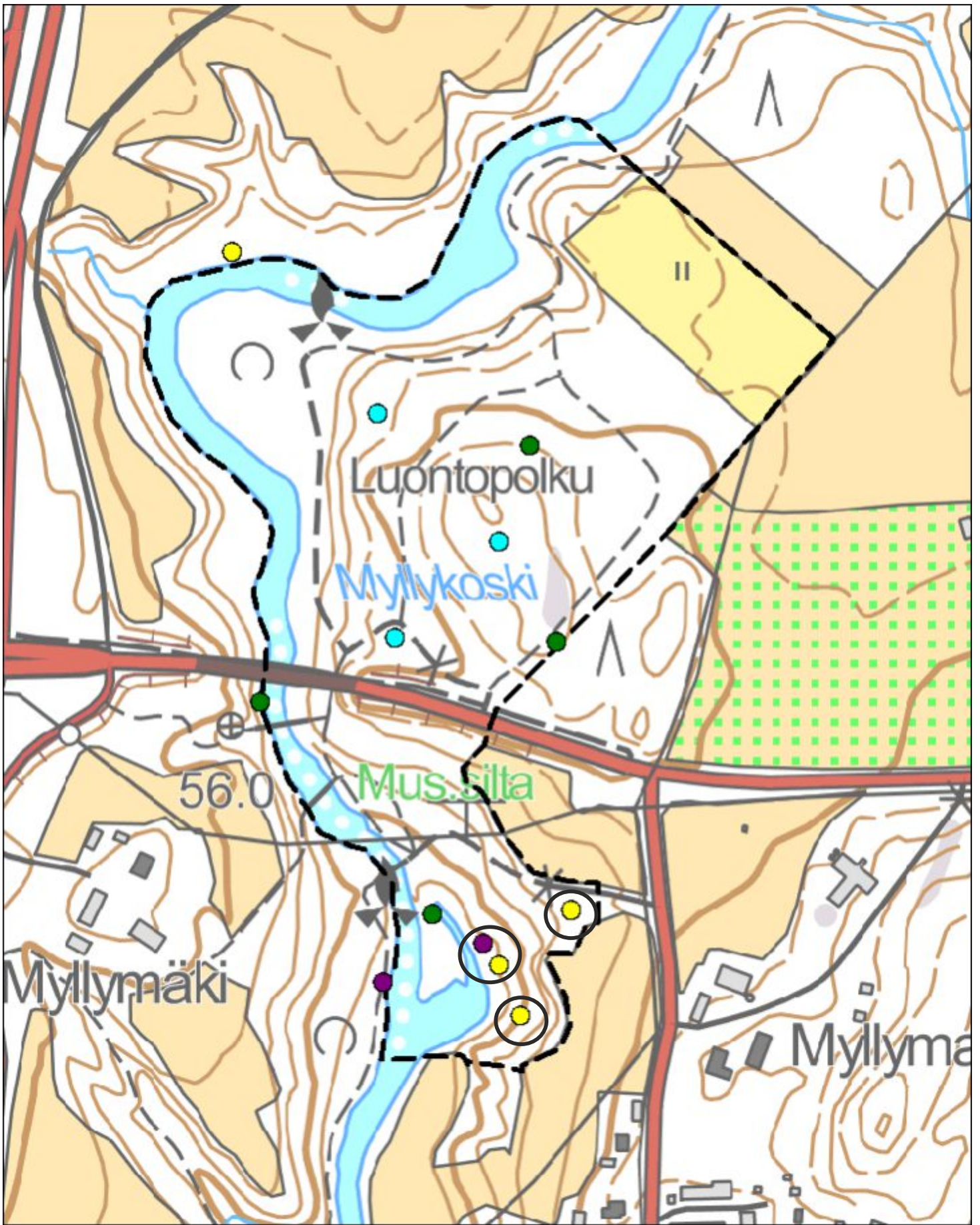
Pensaskerttu *Sylvia communis*



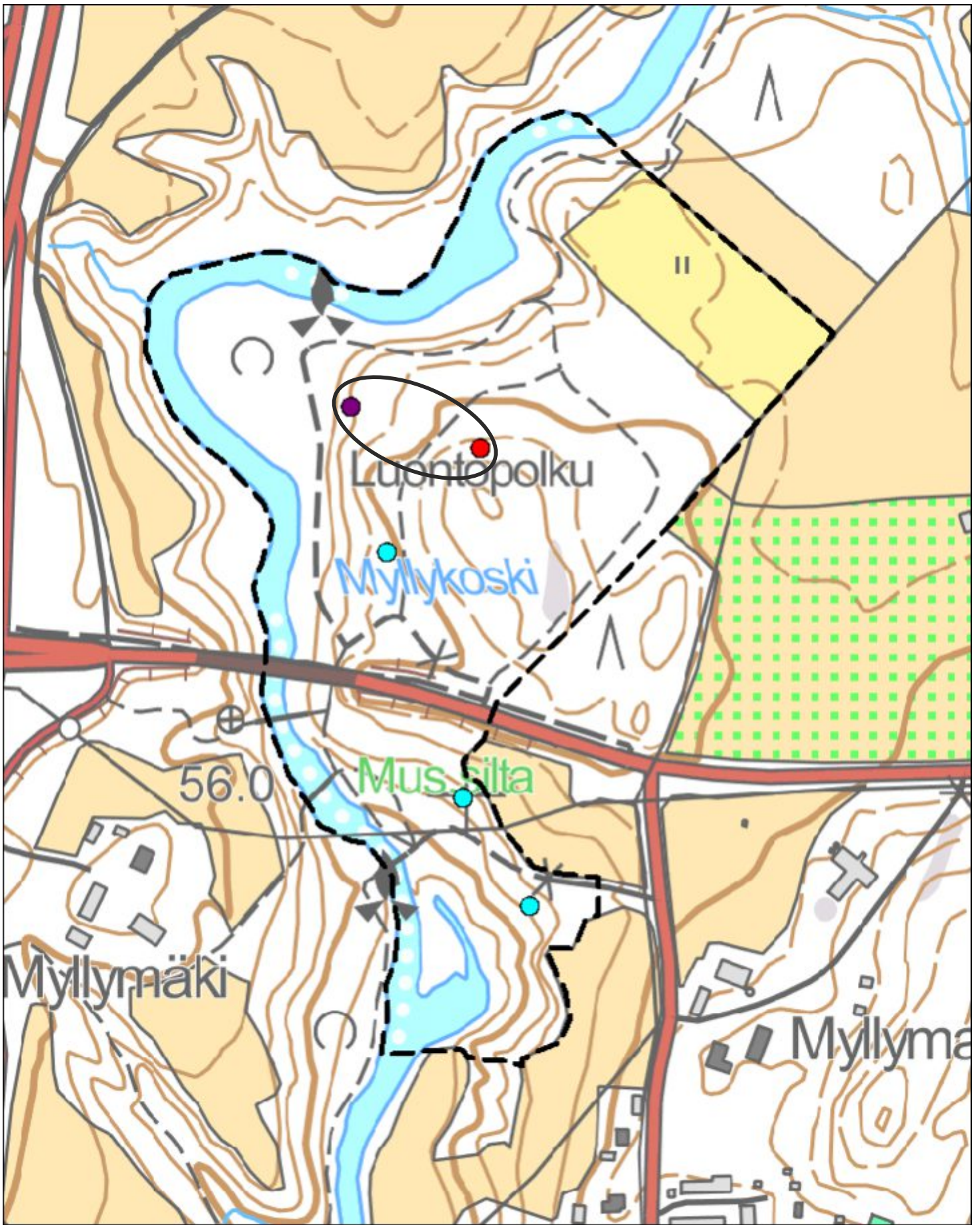
Lehtokerttu *Sylvia borin*



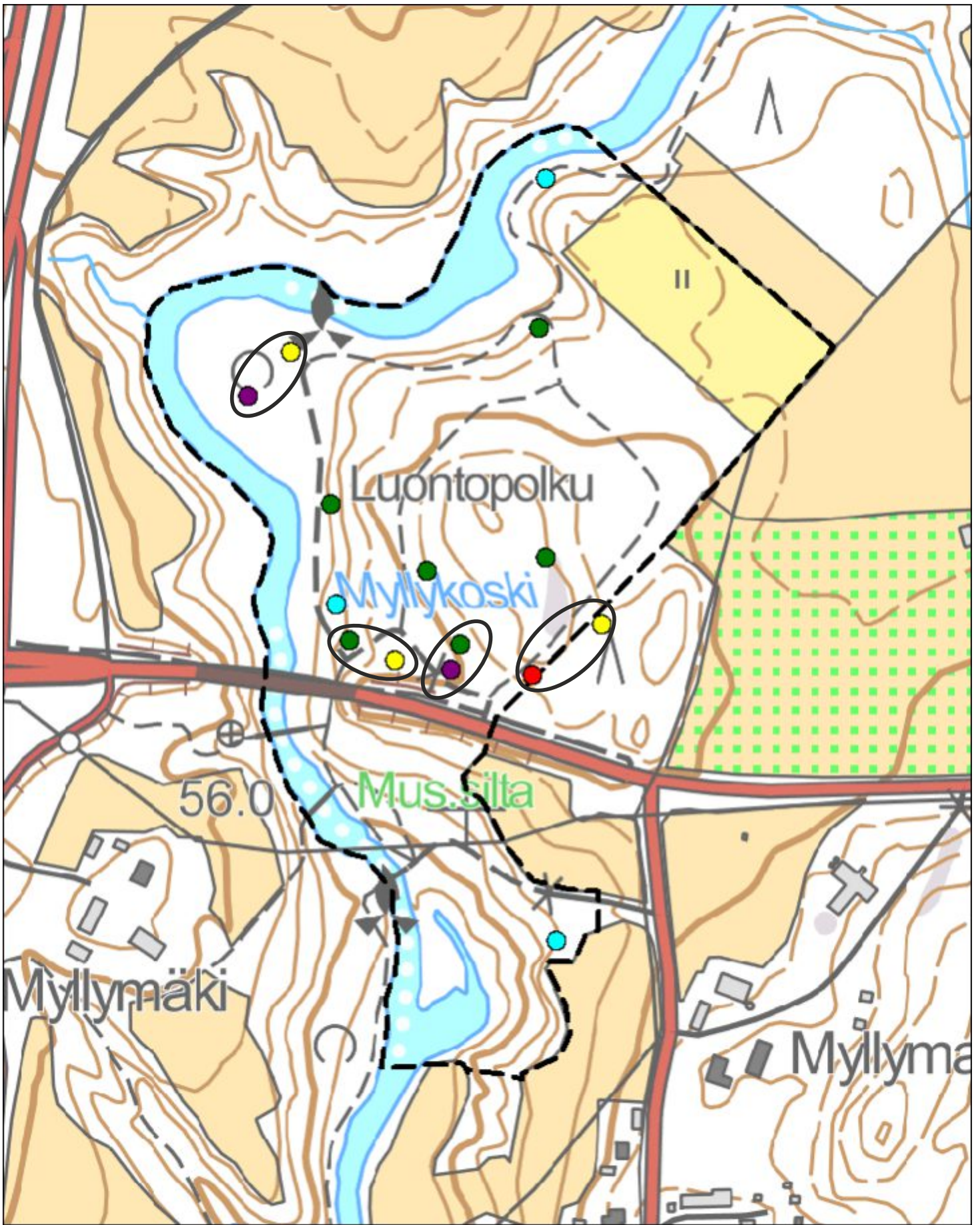
Mustapääkerttu *Sylvia atricapilla*



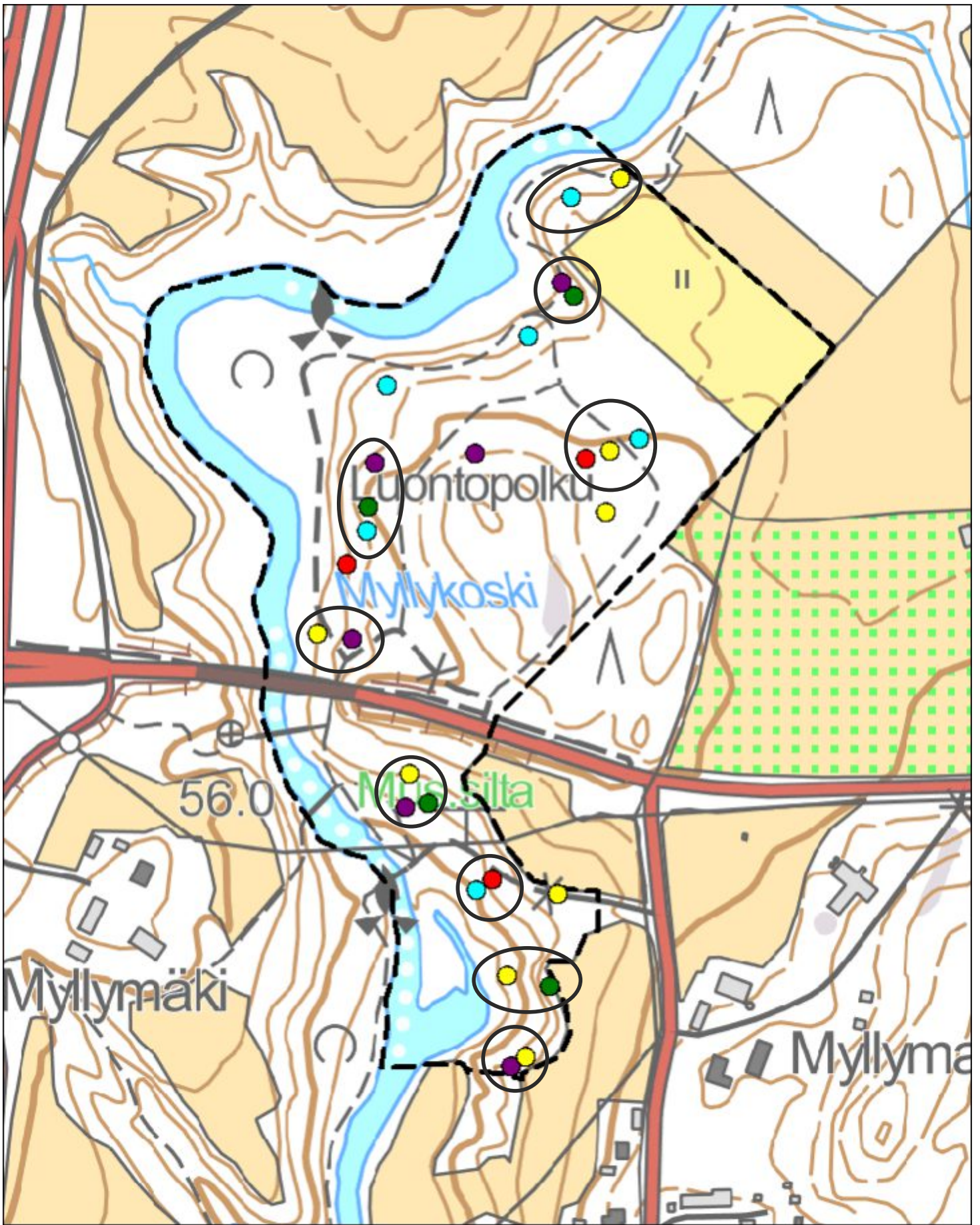
Sirittäjä *Phylloscopus sibilatrix*



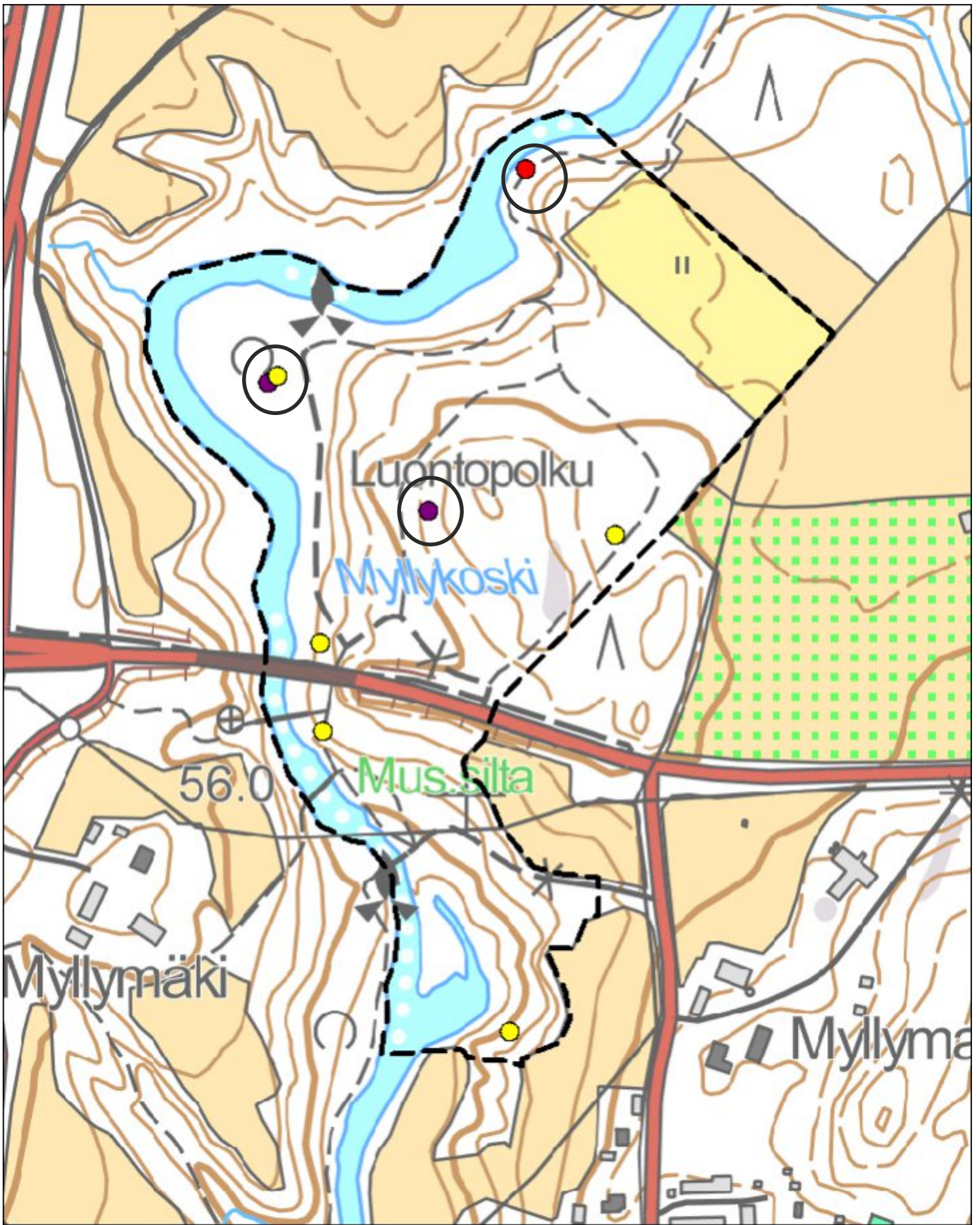
Tiltalti *Phylloscopus collybita*



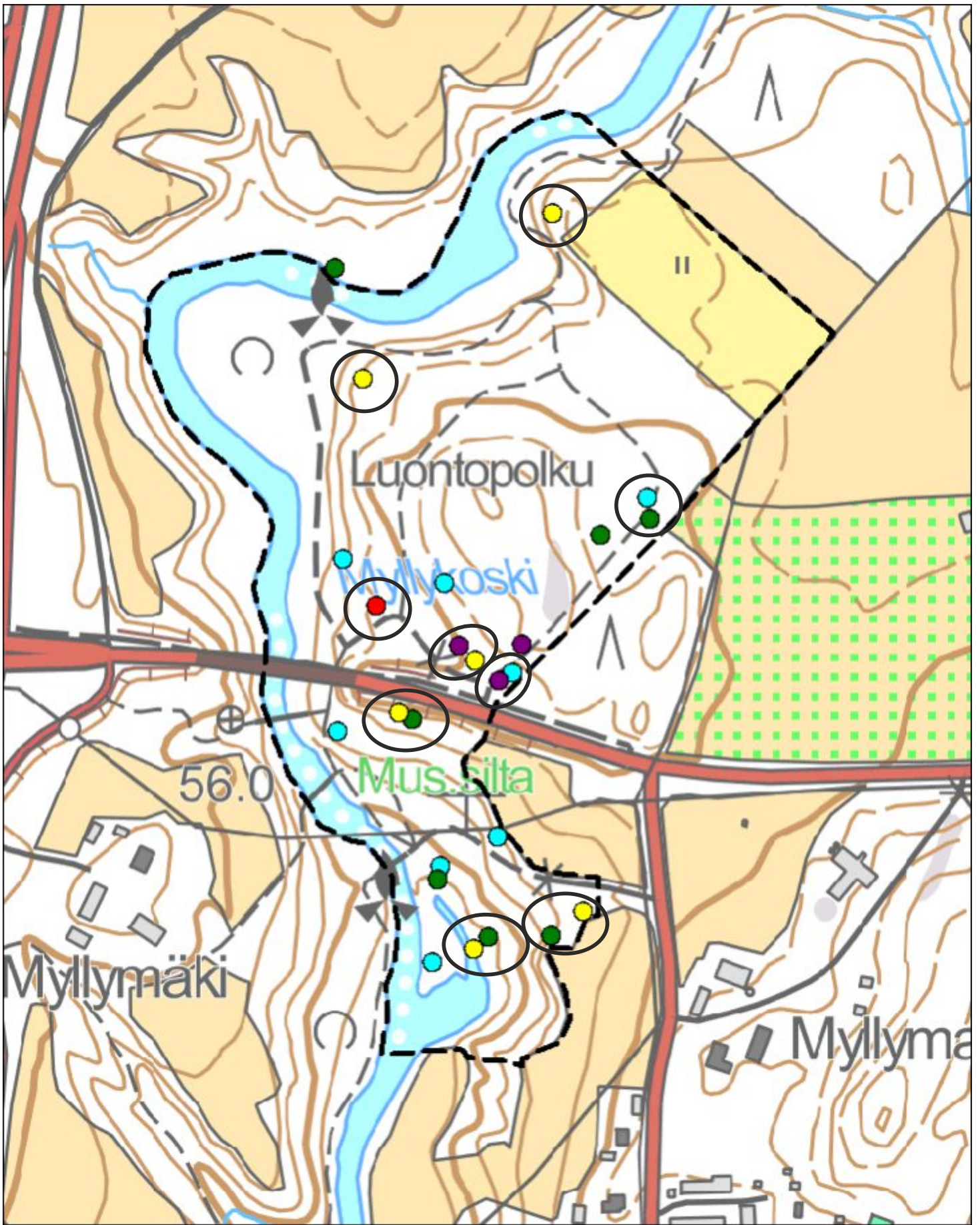
Pajulintu *Phylloscopus trochilus*



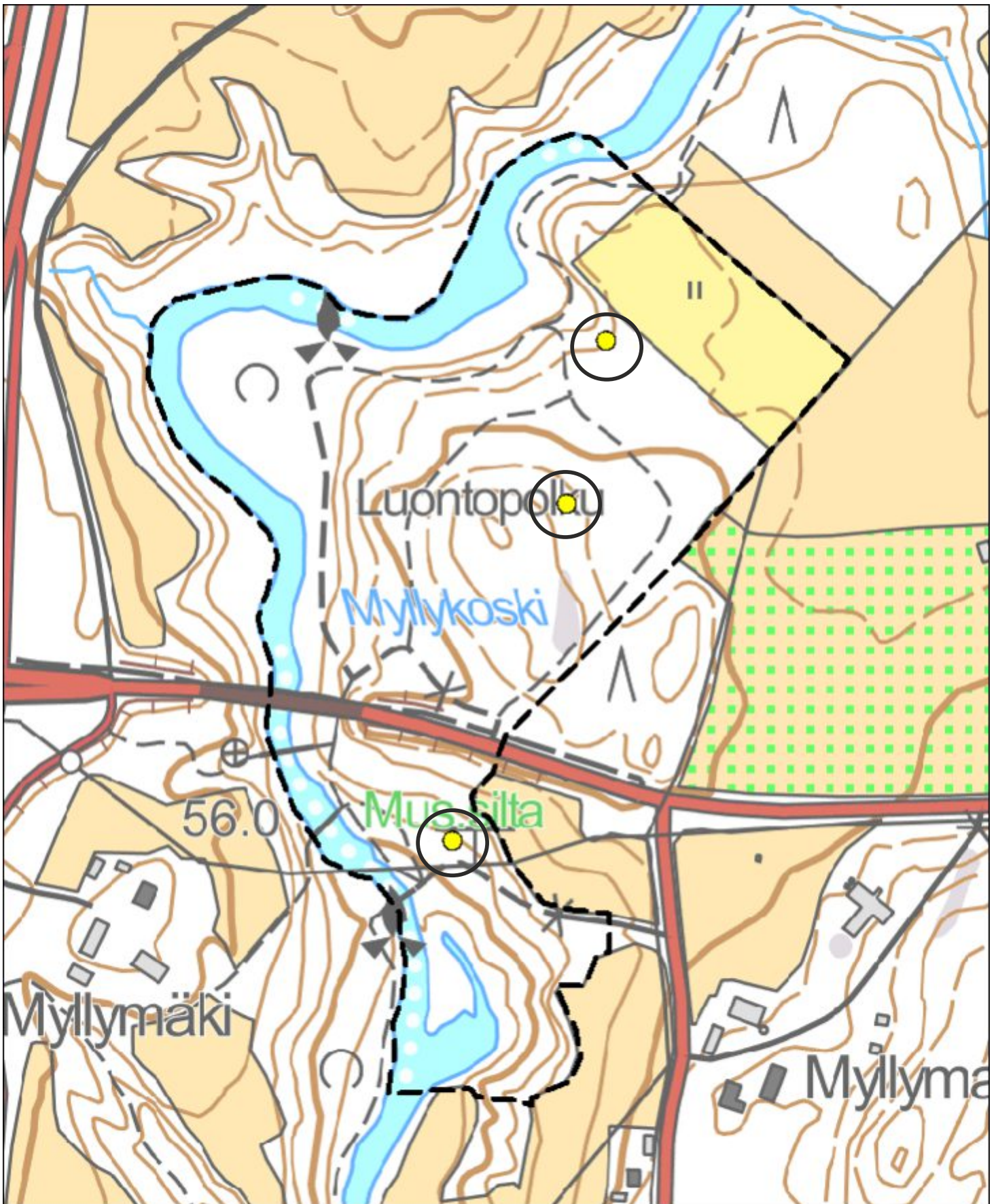
Hippiäinen *Regulus regulus*



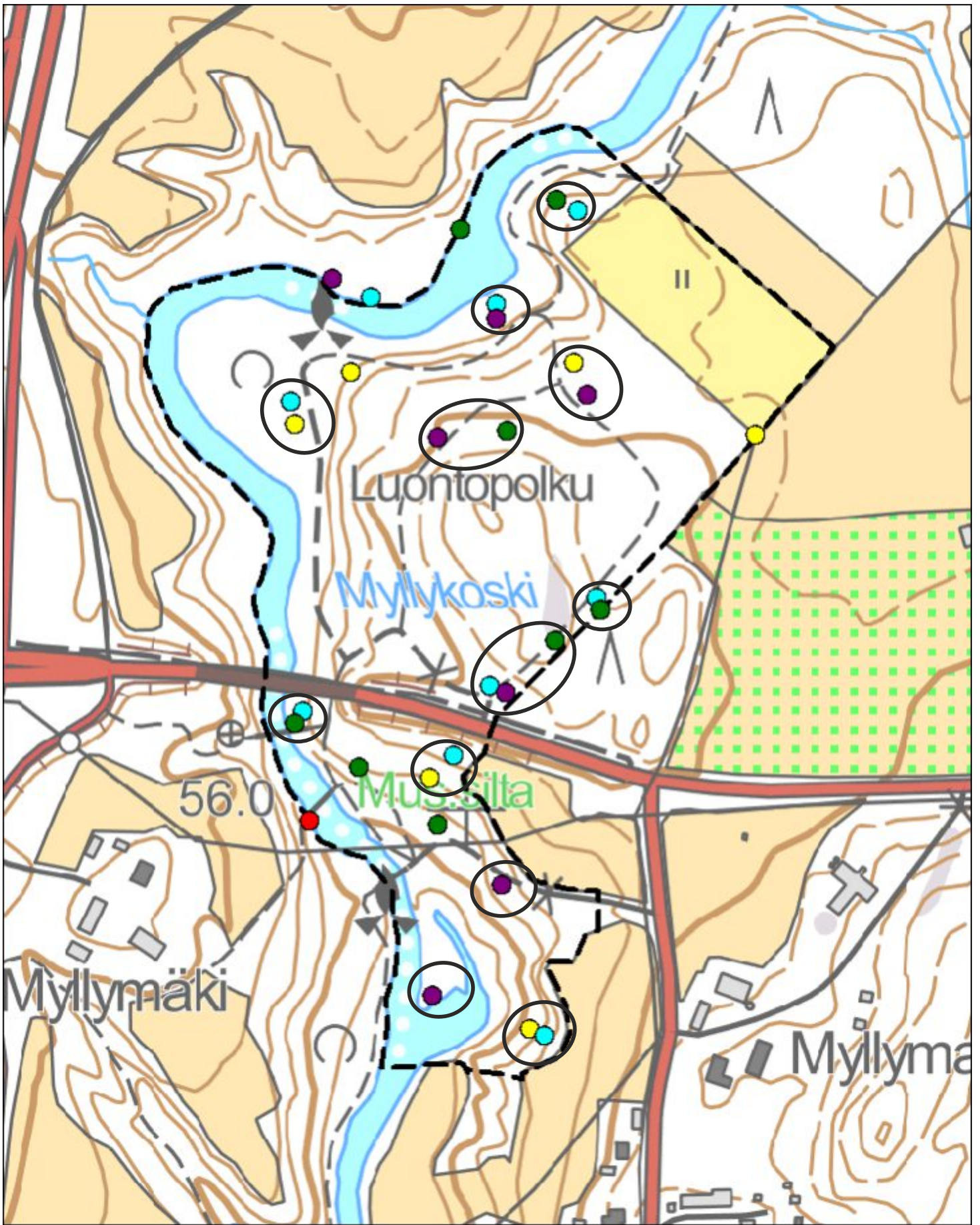
Harmaasieppo *Muscicapa striata*



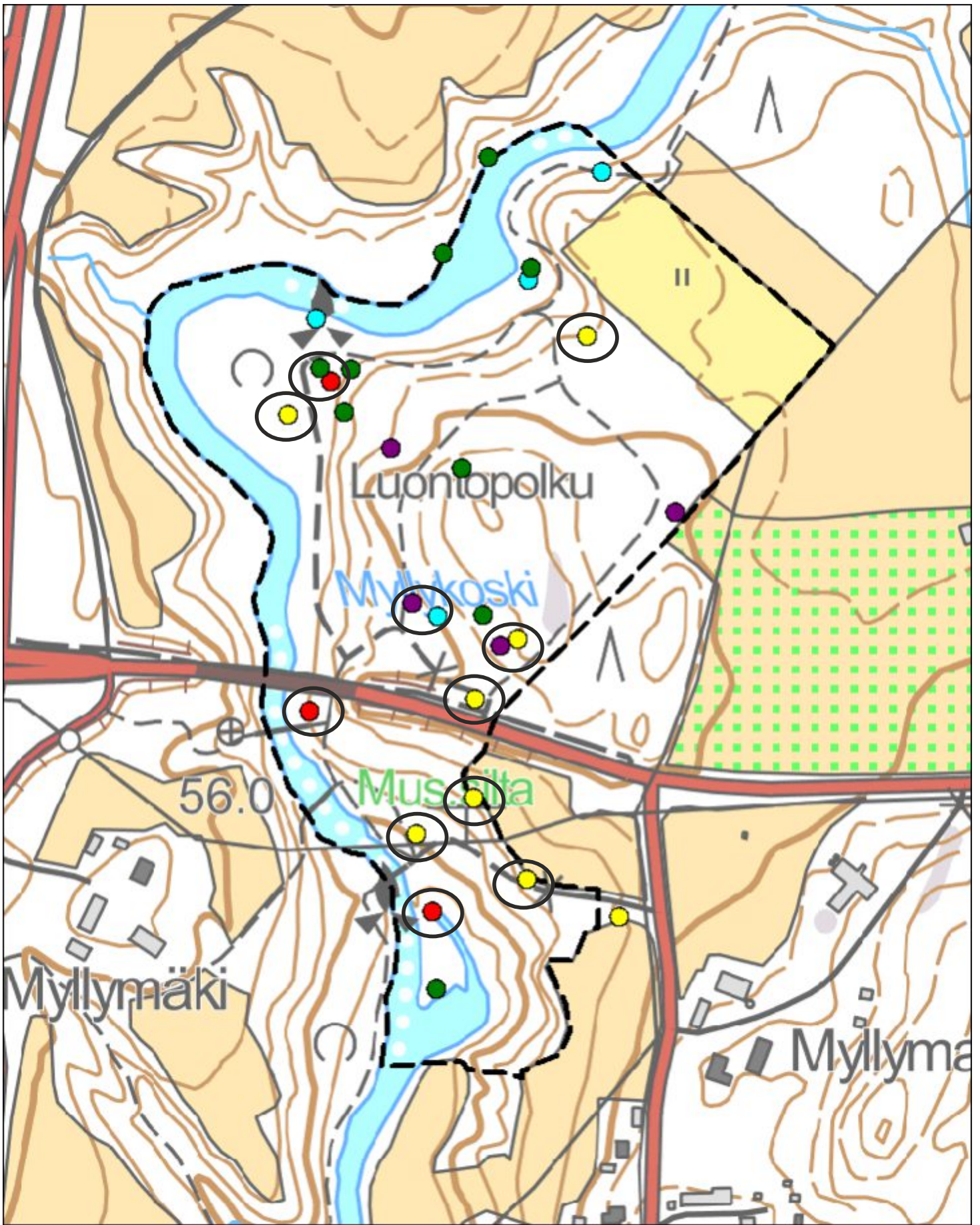
Kirjosieppo *Ficedula hypoleuca*



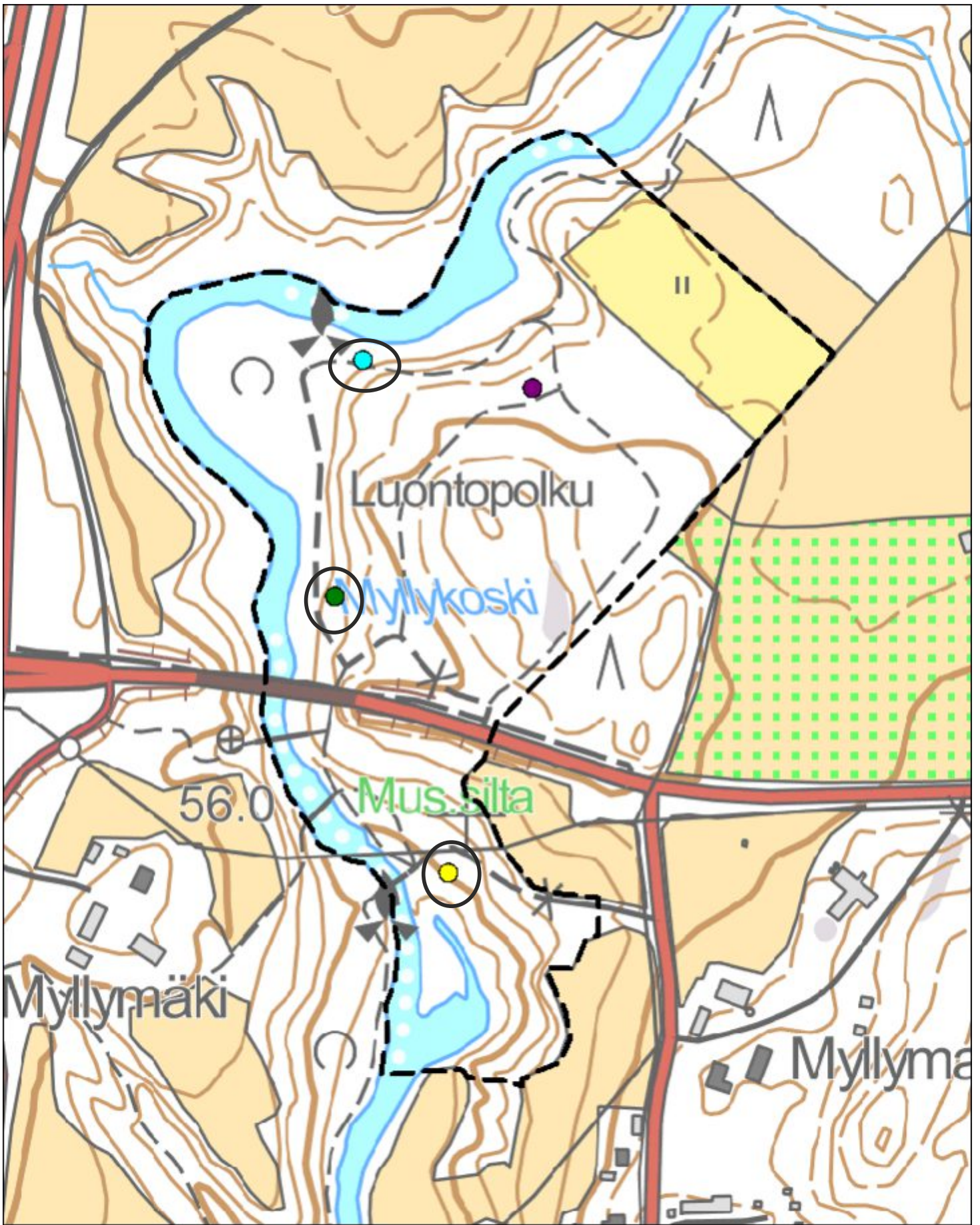
Kuusitiainen *Periparus ater*



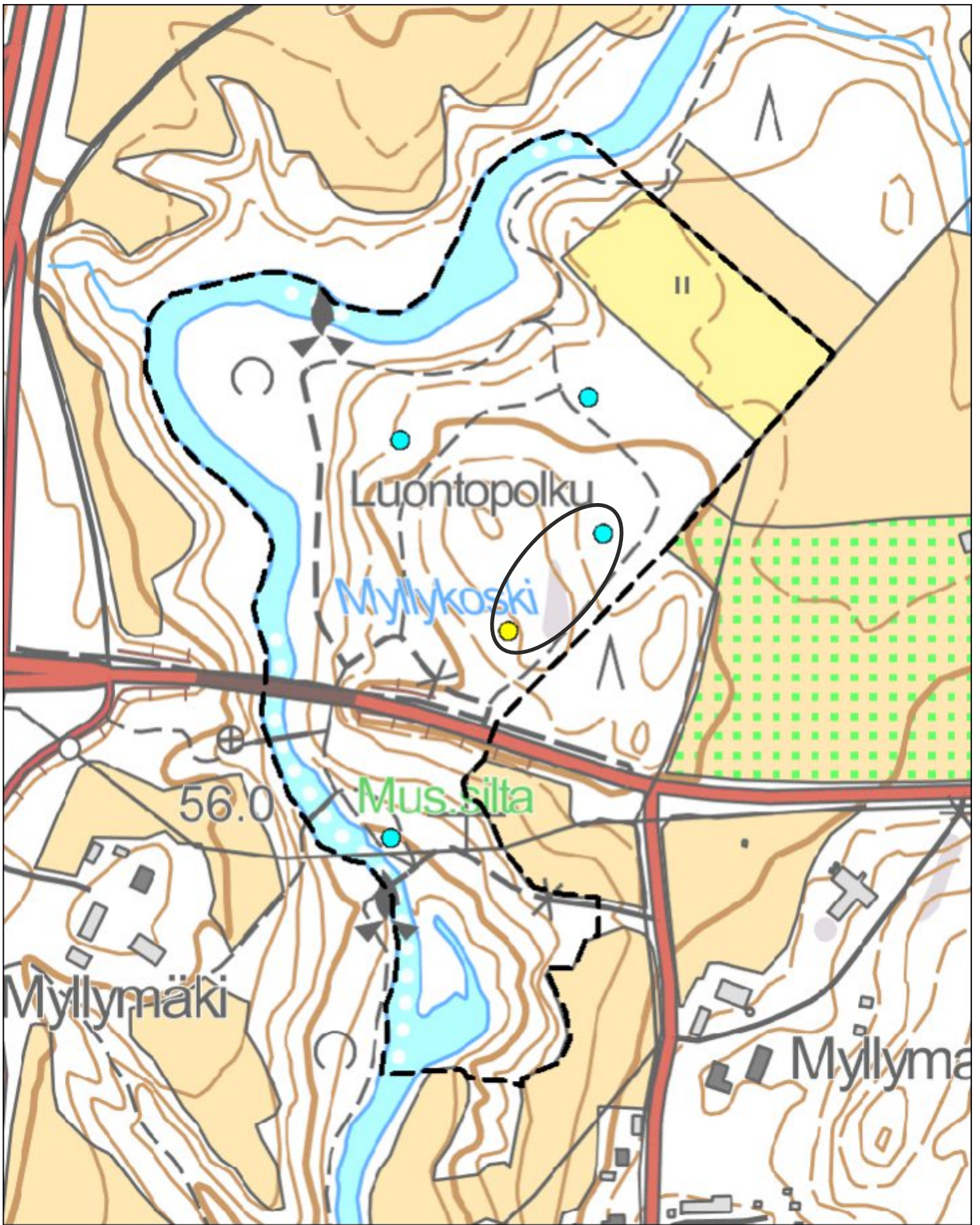
Sinitäinen *Cyanistes caeruleus*



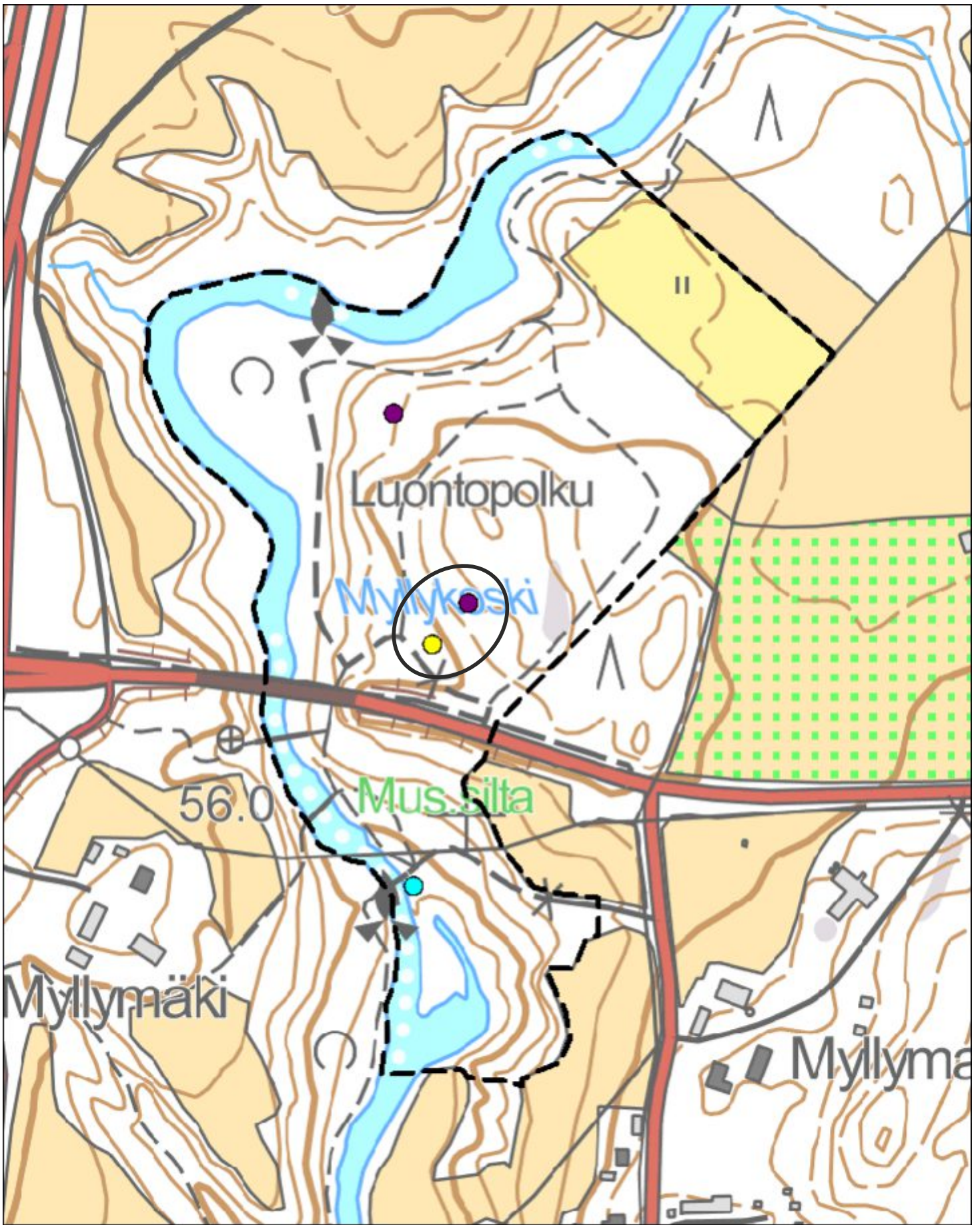
Talitiainen *Parus major*



Puukiipijä *Certhia familiaris*



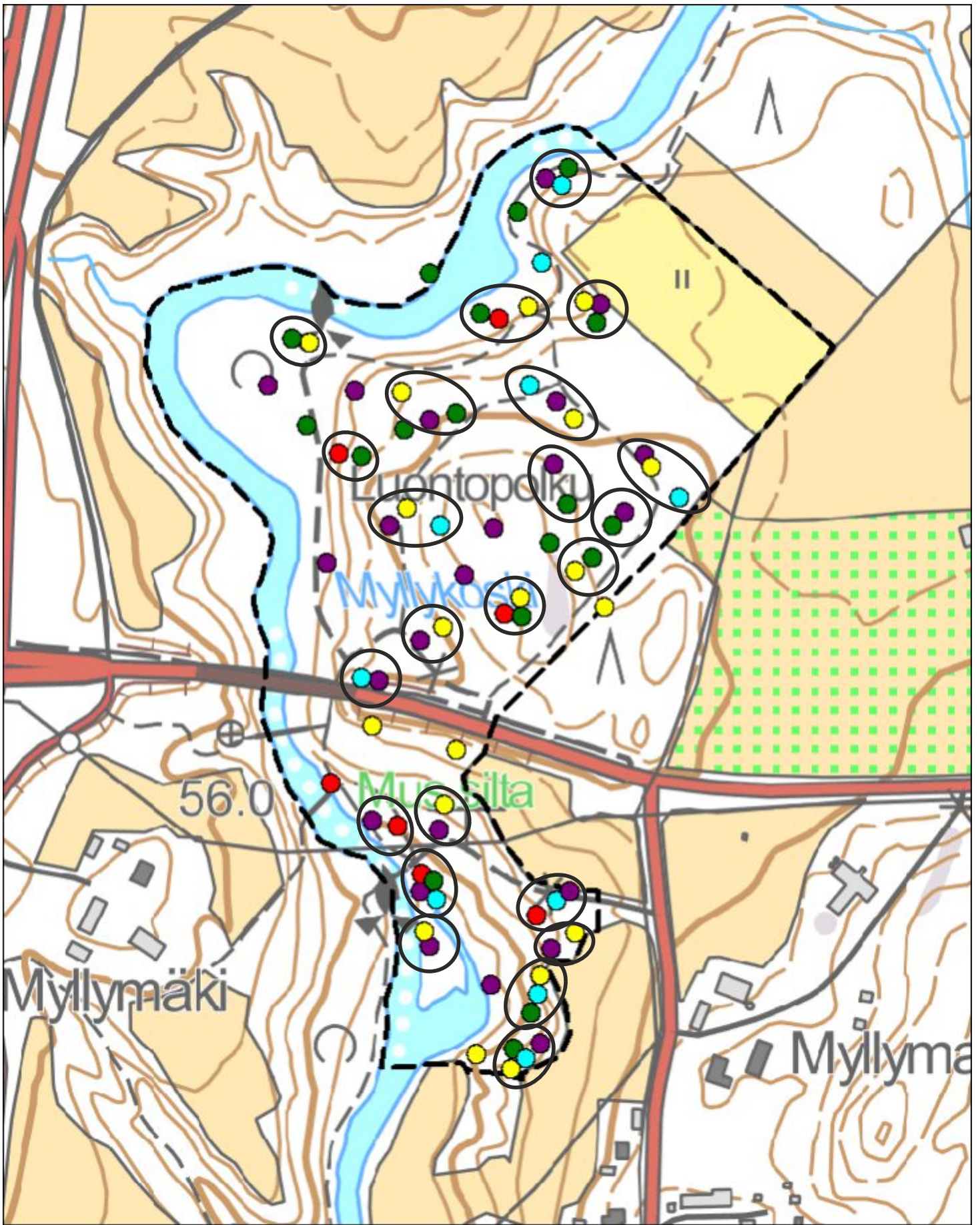
Närhi *Garrulus glandarius*



Harakka *Pica pica*



Varis Corvus corone cornix



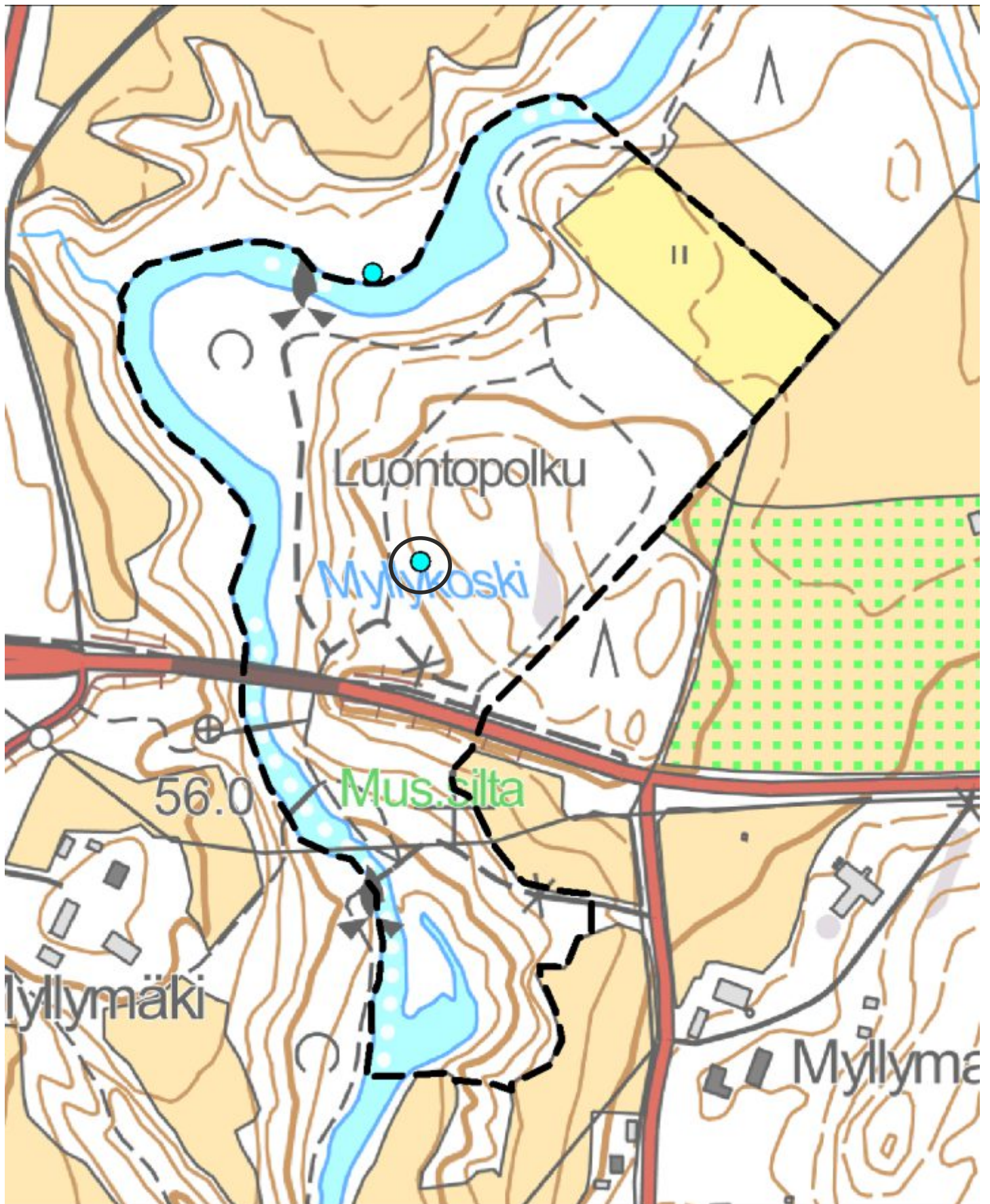
Peippo *Fringilla coelebs*



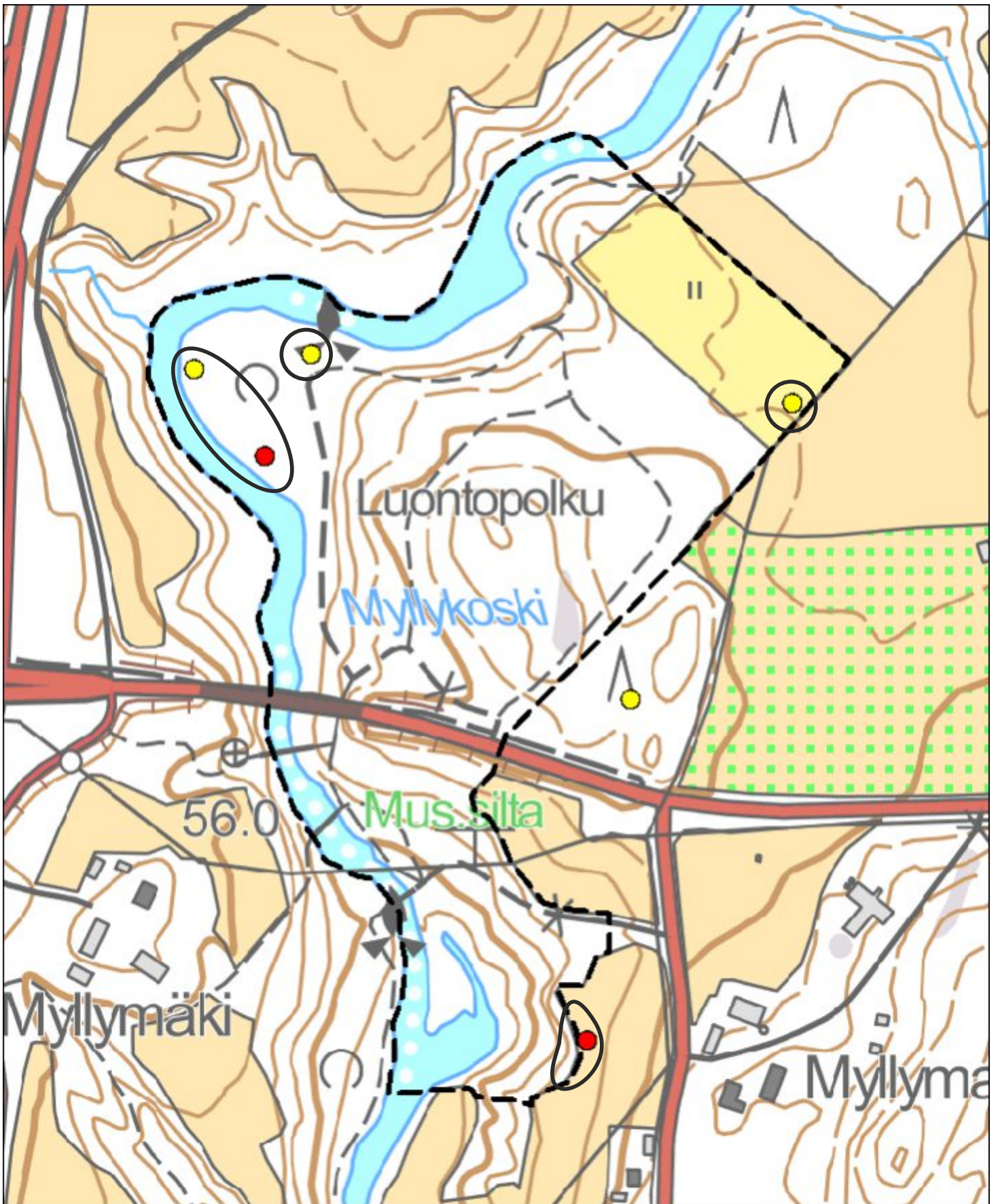
Viherveikko *Carduelis chloris*



Vihervarpunen *Carduelis spinus*



Pikkukäpylintu *Loxia curvirostra*



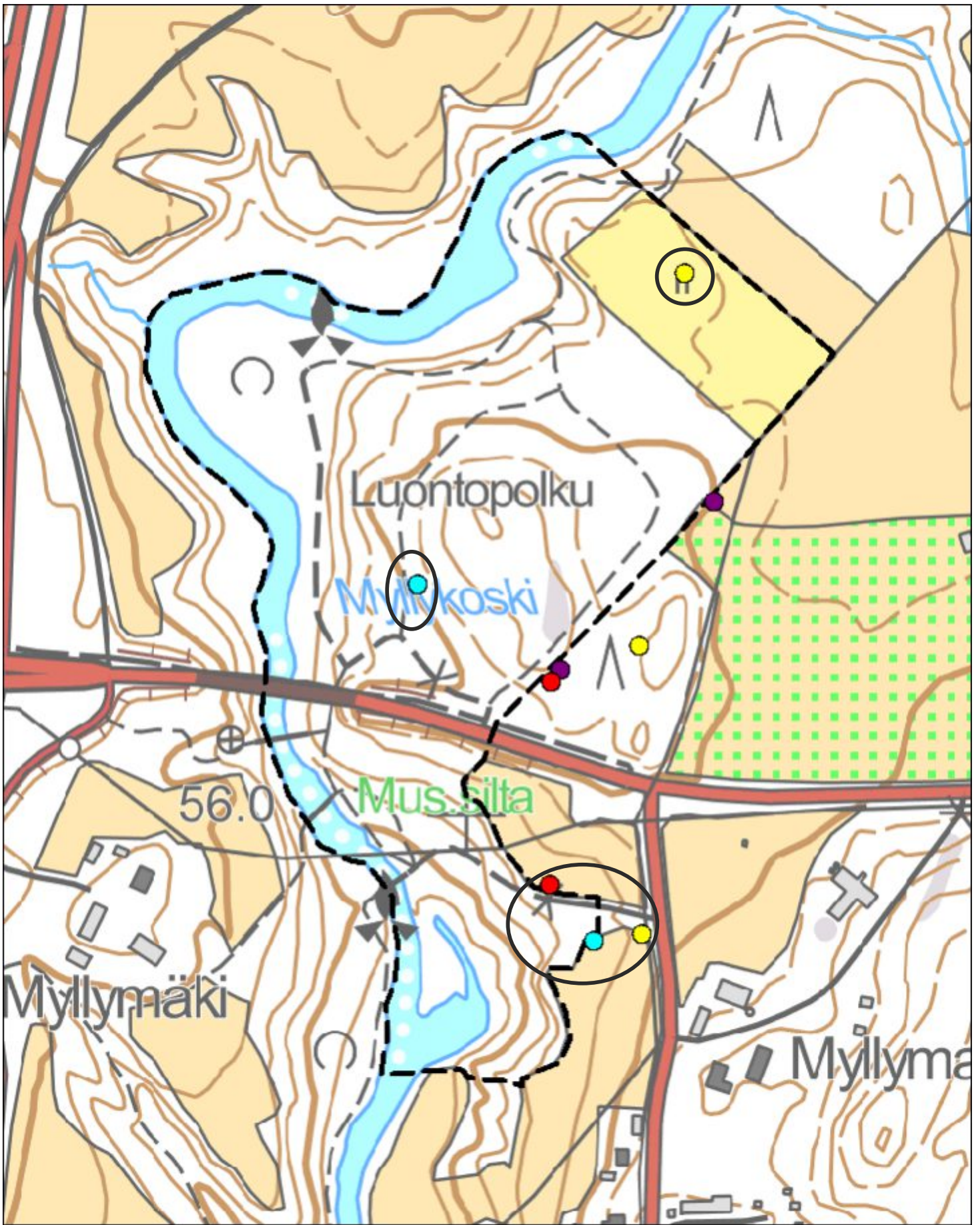
Punavarpunen *Carpodacus erythrinus*



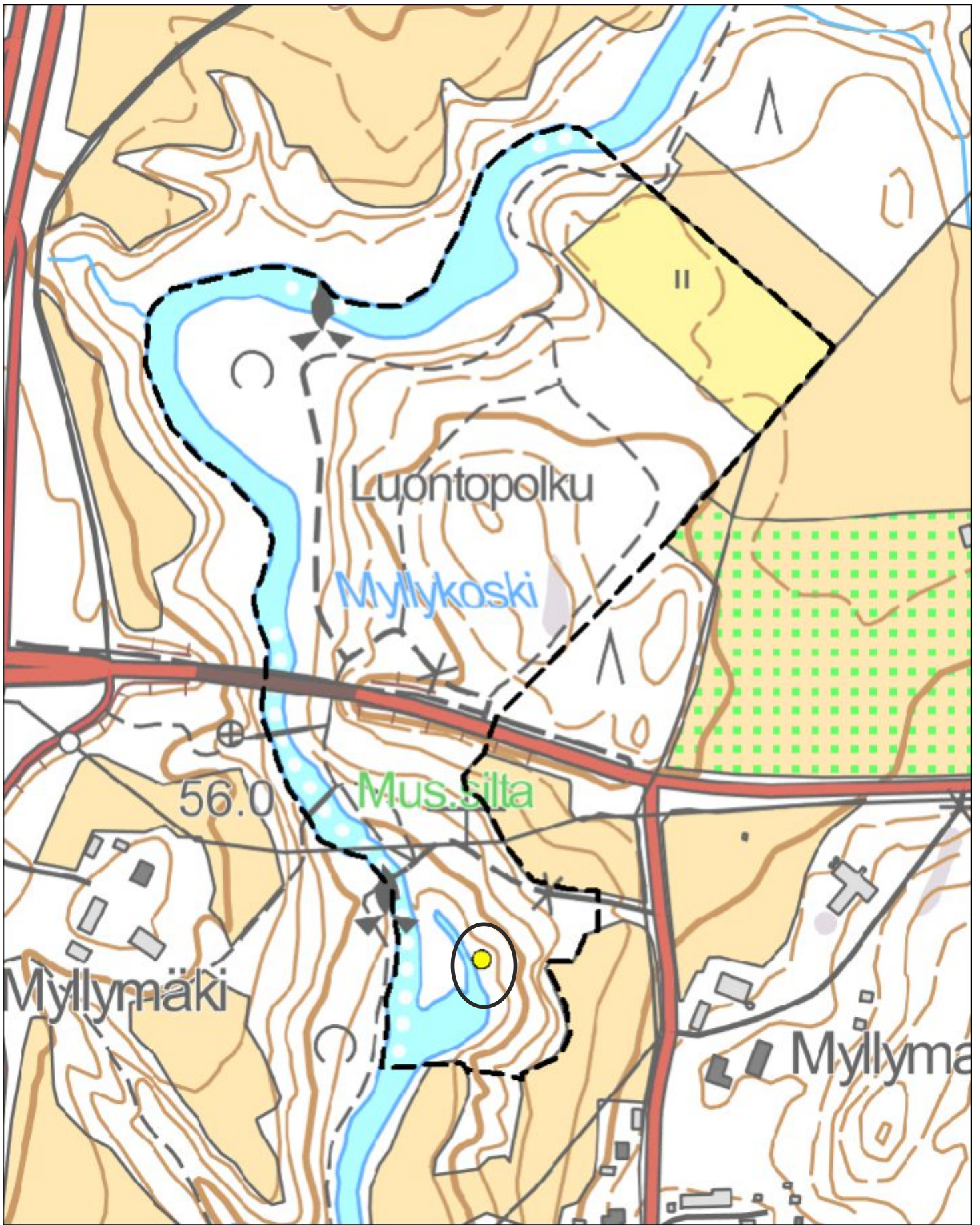
Punatulkku *Pyrrhula pyrrhula*



Nokkavarpunen *Coccothraustes coccothraustes*



Keltasirkku *Emberiza citrinella*



Pajusirkku *Emberiza schoenicus*

